

HRVATSKI PLANINAR

ČASOPIS
HRVATSKOG
PLANINARSKOG
SAVEZA

GODIŠTE 94

SVIBANJ
2002

5

IZDAVAČ:

HRVATSKI PLANINARSKI SAVEZ
KOZARČEVA 22, 10000 ZAGREB

TEL./FAX. 01/48 24 142

TEL. 01/48 23 624

E-MAIL: HPS@ZG.TEL.HR

WWW: HPS.INET.HR

E-MAIL UREDNIŠTVA:

HRVATSKI.PLANINAR@VIP.HR

WWW: HPS.INET.HR/HP

UREDNIK:

ALAN ČAPLAR

SV. MATEJA 7, 10010 ZAGREB

TEL. 091/51 41 740

TEL./FAX. 01/66 88 512

E-MAIL: CAPLAR@VIP.HR

UREDNIČKI ODBOR:

DR. BORISLAV ALERAJ

DARKO BERLJAK

DR. SREĆKO BOŽIČEVIC

VLAHO BOŽIĆ

TOMISLAV ČANIĆ

MЛАDEN FLISS

ZDENKO KRISTIJAN

PROF. KRUNOSLAV MILAS

PROF. DR. ŽELJKO POLJAK

TISAK:

»EKOLOŠKI GLASNIK«

DONJA LOMNICA

Svibanj 2002

May 2002

Broj 5

Number 5

Godište 94

Volume 94

SADRŽAJ

Anđelko Hrženjak	Mont Blanc - ostvarenje jednog sna	129
Faruk Islamović	Hrvatska Švica	133
Radojka Bronić	Kroz Mudnu dol u Grobničke alpe	135
Tomislav Čanić	Po snježnim nanosima do Kugine kuće	136
Jasna Kosović	Izlet na Ravnu goru i Strahinjščicu	138
Bernarda Huzjak	Lov na planinarski žig	140
Katarina Peršić	Godinu dana s planinama	141
Miro Lay	Naših dvadeset planinarskih godina	142
Vladimir Jagarić	»Kod kapele Svete Ane...«	146
	In memoriam: Ivica Martinek	148
	Kardinal Franjo Kuharić i Planine	149
	Planinarski tisak	150
	Kamo na izlet: Iz Hreljina na Klek	151
	Planinarske obilaznice u hrvatskim planinama	152
	Tko je što u hrvatskom planinarstvu: D. Bajs	154
	Vijesti	155
	Iz kalendarja akcija u svibnju i lipnju	160

**Slika na naslovniči:
Biokovski mrežasti krš, foto: Željko Poljak**

- **ČASOPIS izlazi u 10 brojeva godišnje** (za srpanj i kolovoz, te za studeni i prosinac kao dvobroj). Prvi broj izašao je **1. lipnja 1898.** kao glasilo Hrvatskog planinarskog društva. Časopis nije izlazio od 1919. do 1921. i od 1945. do 1948., a od 1949. do 1991. izlazio je pod imenom »**Naše planine**«.
- **PRETPLATA** za 2002. godinu je **120 kuna** (za inozemstvo 32 eura). Preplata se uplaćuje na žiro-račun izdavača **2360000-1101495742**, pri čemu na uplatnici u rubrici »**Posiv na broj**« obavezno treba **upisati svoj pretplatnički broj** koji se nalazi na naljepnici uz adresu na omotu časopisa. Preplata za inozemstvo (32 eura) uplaćuje se na račun **SWIFT-ZABA-HR XX 25731-3253236**, na isti način.
- **NOVI PREPLATNICI**, odnosno zainteresirani za preplatu, trebaju se pismom, telefonom, faxom ili e-mailom javiti Hrvatskom planinarskom savezu. Za nekoliko dana poštom ćemo im poslati uplatnicu i brojeve izašle od početka godine, a zatim će svaki mjesec na svoju adresu primati primjerak časopisa.
- **SURADNJA:** Prilozi se mogu slati poštom, na disketi ili putem e-maila. Krajnji rok za primitak priloga je 1. dan u prethodnom mjesecu (za dvobroje dva tjedna kasnije). **Uredništvo zadržava pravo kraćenja i obrade teksta**, posebno za duže priloge. **Prednost imaju** prilozi popraćeni što boljim izborom ilustracija. Slike se mogu slati poštom ili u digitalnom formatu (e-mailom, na CD-u ili disketi). Snimke digitalnom kamerom treba poslati kakvi jesu, a skenirane slike treba pripremiti u rezoluciji od 300 dpi. Svi primljeni materijali se na zahtjev vraćaju autorima. Za detaljnije upute obratite se uredniku.

MONT BLANC - OSTVARENJE JEDNOG SNA

dr. ANĐEJKO HRŽENJAK, Graz, Austrija

O usponu na najviši vrh Alpa sanjao sam pune dvije godine. Igram slučaja doznao sam u veljači da još jedan planinar iz rodnog Međimurja sanja isti san. Već nakon prvog telefonskog razgovora sa Zvonimiroom, dogovor je bio sklopljen: idemo! Desetog kolovoza sve je bilo spremno za pustolovinu.

Na put nismo mogli krenuti »odmorniji« - Zvonimir je stigao izravno s priateljevog vjenčanja, a ja sam doputovao iz Graza. Vjerljivo nam se zbog toga činilo, tijekom dvanaestosatne vožnje, da autoceste u Italiji imaju 6 voznih traka. No, umor je nestao kao rukom odnesen pri prvom pogledu na putokaz neposredno iza Milana - Monte Bianco!

Skrećemo prema dolini Val Tournence da bismo se radi aklimatizacije najprije uspeli na nešto lakši Breithorn (4164 m). Put nas dovodi do slikovitog turističkog mjesta Cervine u području najslikovitijeg vrha u Alpama - Matterhorna (4478 m). Vjerljivo nema planinara i alpinista kojemu pri pogledu na tu, u svojoj usamljenosti veličanstvenu kamenu piramidu, na trenutak ne zastane dah i ne zasvjetluju oči.

U Cevini vrhunski turizam doslovno cvjeta, bilo da se radi o planinarstvu i alpinizmu ili o skijanju, koje je na glečerima moguće cijele godine. Gotovo da je sve u tom području podređeno visini Matterhorna. Sve osim cijena, koje ga u velikoj mjeri nadvisuju!

Sljedećeg dana, dok se Matterhorn kupa u jutarnjem svjetlu, s istoka se pojavljuju prvi oblaci kojima ne pridajemo posebnu pažnju. S dva sata zakašnjenja uspinjačom se dižemo na Plato Rosa. Od prekrasnog jutarnjeg sunca nema više ni traga ni glasa, vrh Matterhorna izgubio se u prijetećim sivim oblacima. Prvih sat vremena uspona po rubu skijaških staza

provodim u razgovoru s dvojicom Talijana. Žele na susjedni Castor, no boje se promjene vremena. Jednog od njih je prije dvije godine pokupila lava. Uspio je preživjeti, ali ostao je duboko usadan strah. Kaže: »I was eaten by avalanche«. Još i danas mi te riječi odzvanjaju u glavi.

Uspinjemo se do Malog Matterhorna (3820 m) do kojeg se sa švicarske strane iz Zermatta može stići uspinjačom. Međutim, ne danas - zbog vjetra koji puše orkanskom snagom. Na trenutak se razilaze oblaci i pogled nam se otvara prema kupolastom vrhu Breithorna, udaljenom 2 sata

Na usponu

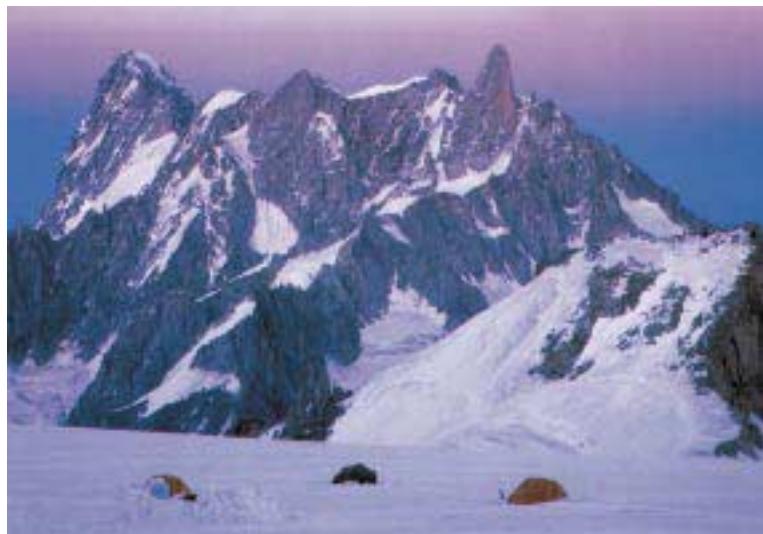
foto: Andelko Hrženjak

uspona. Dok se navezujemo, primjećujemo da dobar broj ljudi odustaje od uspona. Odlučujemo se da ipak pokušamo i uskoro nailazimo na prve glečerske pukotine.

Ostatak prilično jednoličnog uspona odvija se bez većih teškoća unatoč sve jačim udarima vjetra. Jedan takav udar hvata me na »krivoj nozi« i baca na koljena. Počinje sniježiti - tko bi rekao da je sredina kolovoza i da sam prije tjedan dana »umirao« od vrućina na Cresu. Sve teže dišući, probijamo se kroz gustu snježnu zavjesu do vrha. Na vrhu ostajemo svega minutu-dvije, dovoljno za prijateljski stisak ruke i nekoliko pokušaja da taj trenutak zabilježimo na fotografijama. Na silasku hvatamo zadnju uspinjaču, popraćeni pomalo začuđenim pogledima osoblja. Mokri, umorni i pregladjeli, ali zadovoljni zbog ostvarenog cilja.

Noć na prednjim sjedalima auta ovaj je put protekla uz nekoliko sati sna. Cijele je noći padači kiša, a Matterhorn je sutradan osvanuo u novom, bijelom ruhu. Kažu nam da je gotovo s usponima za najmanje tjedan dana. Ostavljamo Matterhorn s nedvosmislenim pozdravom: »Vratit ćemo se tebi, najljepša planino!«

Neizbjježno zaustavljanje uz jezero Lago Bleu i dvosatni *foto-session*. Matterhorn u svim perspektivama. Dan je kristalno jasan i kao izmišljen za fotografiranje, te za put prema našem idućem cilju - Chamonixu.

Grandes Jorasses u večernjem svjetlu

foto: Andelko Hrženjak

Odlučujemo se za put starom cestom preko prijevoja Grand St. Bernard. Cesta vijuga kroz planine i ponekad treba voziti »u prvoj«. Na mjestima poput ovog, poput ceste na Biokovo ili uspona na Vršič uvijek se pitam: »Koliko je nadljudskih napora bilo potrebno da se to izgradi?«.

Odjednom se iza zavoja pred nama otvara očaravajući vidik na Mont Blanc. Grlo mi se stisnulo i prsti lagano drhte dok pokušavam fotoaparatom zabilježiti taj toliko željeni trenutak. Ubrzo stižemo i u sam Chamonix (1005 m), gdje ostajemo zapanjeni brojem turista, alpinista, ljepotom i duhom kojim odiše taj centar europskog alpinizma. Svi pogledi usmjereni su prema vrhovima koji se poput okamenjenih čuvara uzdižu iznad samoga grada, zahvaćeni rumenilom večernjeg sunca.

Odlučujemo da se već sutradan uspinjačom dignemo do Aiguille du Midi i započnemo svoj uspon. Želja nam je napraviti tzv. »veliko priječenje«: uspon preko Mt. Blanc de Tacul i Mt. Maudit do samog vrha, te nakon toga silazak »normalnim« putem preko Bosses grebena, Gouterovog doma i zloglasnog Kuloara. Po karte za uspinjaču odlazimo rano ujutro kako bismo izbjegli gužvu, no na red za vožnju dolazimo tek oko 11 sati - velik broj ljudi karte je kupio jučer. Uspinjača zadržava svojom tehničkom izvedbom, diže se na mjestima gotovo okomito i pri brzini od 10 m/s izaziva kod mnogih osjećaj nelagodnosti i po-dosta krikova zaprepaštenja. Nakon petnaestak minuta izlazimo iz kabine i prelazimo metalni mostić koji spaja dvije kamene litice Aiguille du Midia. Temperatura je svega desetak stupnjeva, a ostar vjetar podsjeća one u kratkim hlačama da se nalaze na visini od 3842 metra. Blagi simptomi visinske bolesti ocrtavaju se na mnogim licima. Iako se u moderno opremljenom restoranu na vrhu može uživati u blagodatima francuske kuhinje, najtraženija je »suha hrana« u obliku tablete protiv glavobolje. Pokušavamo pronaći neko mirnije mje-

sto kako bismo mogli nesmetano uživati u pogledu na nevjerojatan prizor. Dokle god pogled seže, prostiru se nebrojeni vrhovi: Matterhorn, Weisshorn, Grandes Jorasses s divovskim zubom (Dent du Géant), četiritisućnjaci u Italiji, Švicarskoj, Francuskoj... Iznad sviju očrtava se na tamnoplavoj pozadini popodnevнog neba snježno bijeli Mt. Blanc. Fotoaparati gutaju kilometre filma, zrak je ispunjen uzdasima divljenja i zaprepaštenja.

Odavde vidimo i dobar dio našeg puta koji nas čeka u iduća dva dana. Tragovi dereza na zaledenim obroncima poput zmije zaobilaze serake veličine obiteljskih kuća. Nakon nekoliko sati odmora završavamo pripreme i nakon stiska ruke izlazimo na uski greben koji vodi prema Col de Midi. U blizini se na jednoj stijeni uzdiže kuća Cosmique, koja svojom modernom arhitekturom odskače od gotovo nedirnute prirode. Noćenje je potrebno rezervirati i do dva dana unaprijed i košta oko 70 DEM.

Posljednja dva razloga bili su dovoljni da se odlučimo na noćenje u snježnoj rupi kojom se netko već prije koristio. Nakon što smo rupu malo proširili i izravnali, uvlačimo se u vreće za spavanje i bivak vreće. Budilicu namještamo u 2:00, međutim pokazalo se da to i nije bilo neophodno. Kako ni oka nisam sklopio, nije me bilo potrebno ni buditi.

Tih nekoliko sati provodim promatrajući nebrojeno mnoštvo zvijezda koje poput nijemih čuvara bdiju nad našim glavama. Osjećam se dijelom te prekrasne prirode i to me ispunjava zadovoljstvom i ponosom. Već oko 1:00 čujem prve zvukove dereza. Pridružujemo im se u 2:30 i ostajemo zapanjeni prvim pogledom prema Mt. Blancu. U mraku, koji samo djelomično narušava slabašna mjesečina, na obroncima planine vidi se mnoštvo treperavih svjetala. Izgledaju poput razigranih krijesnica na ljetnoj livadi. »Fantastično!« - izgovaramo istovremeno. Uključujemo svoje čeone »krijesnice« i pridružujemo se toj čaroliji. Prvih nekoliko sati penjanja u gotovo potpunom mraku prati nas samo naše, sve glasnije, disanje i metalan zvuk dereza i cepina.

Temperatura je ugodnih 4 stupnja ispod nule. S prvim zrakama sunca stižemo na visoravan koja odvaja Mt. Maudit i Mt. Blanc de Tacul. Teren

Ključno mjesto na padini Mt. Mandita

foto: Andelko Hrženjak

postaje strmiji. Gotovo 3000 metara niže, u još uvijek mračnoj dolini, svjetluča Chamonix. Od jednom se pred nama otvara pogled na kolonu od petnaestak penjača koji stoje u redu i ne miču se. »Besplatan topli doručak?« - šalimo se. Ukrzo nam postaje jesno da smo naišli na ključno mjesto uspona na padini Mt. Maudita. Relativno visoke dnevne temperature dovele su do topljenja snijega uslijed čega se, u knjigama opisana »snježna padina nagiba 45°« pretvorila u ledenu padinu nagiba 60-ak stupnjeva. Za nekolicinu očito prevelik zalogaj. Okreću se i tužnih lica odustaju od sna zvanog Mt. Blanc.

Mi stajemo u red s preostalim optimistima i pokušavamo opremu prilagoditi neočekivanim uvjetima. Hoće li po jedan cepin i 30 metara užeta biti dovoljno? Prije odgovora na to pitanje kupkamo 2 i pol sata na mjestu ne bismo li nekako zagrijali promrzla stopala.

Uspon je otežan jer ne postoji vidni kontakt između prvog penjača i partnera koji ga osigurava. Dok Zvonimir osigurava, ja prvi penjem svjetloplavu ledenu padinu. Sporazumijevamo se dovi-

Na najvišem vrhu Europe i Alpa

foto: Andělko Hrženjak

kivanjem, no uskoro se akustika mijenja i sporazumijevanje potpuno otpada. Pažljivo birajući mesta u ledu za cepin i vrhove dereza dolazim do stijena u gornjoj trećini padine. Od preostalog metra užeta improviziram štand i pokušavam dati Zvonimiru znak da može penjati.

Preostaje još nešto lakši i kraći dio do vrha padine. Uspjeli smo! Za nagradu otvara nam se pogled prema vrhu Mt. Blanca, od kojeg nas dijeli još oko 500 metara. Uskoro se diže jak vjetar brišući istog trena sve tragove u snijegu. »Što misliš, puše li 60 na sat?« - pitam. »Ne znam, ali mi je grozno hladno i strahovito sam umoran« - odgovara Zvonimir. »Izdrži još malo« - bodrim ga trpajući u usta šaku zajedno s rukavicom, ne bih li nekako ugrijao prste. »Wind-chill« efekt ubire svoj danak. Nikako ne popušta osjećaj da je vrh sve dalje od nas. Koraci postaju sve kraći, a

odmori sve dulji. Vjetar ne jenjava. Odjednom teren postaje položeniji i shvaćam da sam zapravo na vrhu. Čekam prijatelja da zajedno napravimo posljednjih nekoliko koraka. U 14:25 čvrst stisak ruke i zagrljaj u kojem se zrcale sve zajedničke želje, snovi ali i svi napor. Pomisao na drage osobe koje ne mogu s nama podijeliti svu sreću i neizmjernu ljepotu ovog trenutka. Nezbježno fotografiranje. Pogled je očaravajući i neopisiv, a euforiju umanjuje samo orkanski vjetar (idući dan saznajemo da je puhaoo brzinom od 80 km/h). Iznenađeni smo

veličinom samog vrha i zaključujemo: »Idući put ponijet ćemo nogometnu loptu i zaigrati koju na vrhu«.

Nakon petnaestak minuta počinjemo se blago spuštati Bossesovim grebenom. Cilj nam je Valot bivak (4362 m), koji zbog oblika nazivamo »pasja kućica«. Nakon ulaska, koji je zbog leda bio moguć isključivo s derezama, taj naziv potvrđuju nepregledne hrpe smeća i žestok smrad urina. Civilizacija! Liježemo na prastare madrace i pokušavamo se malo odmoriti. Uz buku koju prave članovi jedne slovačke ekipe to ispada nemogućim pothvatom. Jedan član ima simptome visinske bolesti, leži pored nas potpuno bliјed i odbija i najmanji gutljaj tople juhe ili čaja. Sutra bi trebao/htio na vrh!

Ipak uspijevamo prespavati nekoliko sati prije nego što nas ujutro probudi neshvatljiva buka

ornih alpinista koji se spremaju za uspon. Slika se nije bitno promijenila - jedna tamnoputa djevojka povraća i nije u stanju pričvrstiti vlastite dereze. Još danas se pitam je li i kako stigla do vrha.

Vani je prekrasan dan za uspon i mi ispunjeni srećom, ali ipak sa sjetom u očima bacamo posljednje poglede prema Bossonovom grebenu i vrhu. Silazimo do doma »Gouter« (3817 m), skidamo dereze i spuštamo se niz kuloar koji je zbog padajućeg kamenja na zlu glasu. Promatraljući neke naveze postaje mi jasno i zašto. Osjećamo da se sve više približavamo civilizaciji jer se broj hrabrih turista koji su došli vidjeti glečer Bionnassay stalno povećava. Put nas vodi do stanice zupčastog vlaka (Nid d' Aigle - 2372 m), koji nas

dovozi do uspinjače Bellevue, a ona dalje do mjesta Les Houches (1008 m). Autobusom nakon 15 minuta vožnje stižemo u Chamonix i s ponosom stajemo uz spomenik Jacquesu Balmatu, prvom čovjeku koji se uspio popeti na sam vrh. Tek sada shvaćamo veličinu tog njegovog poduhvata. Hvala Ti, o kralju Alpa, što si nas primio u svoj zagrljaj!

Sljedeće jutro kišni oblaci spustili su se do samog Chamonixa. S tugom u krajčiku oka započinjemo povratak u Međimurje. Uskoro počinje jaka kiša koja nas nesmanjenom žestinom prati idućih 600 km puta i posustaje tek u Sloveniji. U Čakovcu još jednom stisak ruke i pozdrav - do ostvarenja idućeg zajedničkog sna!

HRVATSKA ŠVICA

FARUK ISLAMOVIĆ, Zagreb

Bezbroj puta sam, kao i većina vas, projurio kroz Delnice ne obraćajući pažnju na putokaz koji upućuje prema Gerovu, Čabru i Prezidu. Cilj je uvijek bilo ili more ili povratak kući. Međutim, kada postanete planinar i kada se zaljubite u planinske visove i romantične riječne doline, počnu vas zanimati i dotad nezanimljivi prometni putokazi.

Cilj našeg dvodnevног izleta bio je povezati izvore dviju rijeka, Čabranke i Kupe. Kroz izrazito šumski krajolik, zavojita cesta dovodi nas u Frbežare pored Tršća, gdje se nalazi planinarska kuća o kojoj brine PD »Kamenjak« iz Rijeke. Urednost kuće ugodno me iznenadila: kreveti su udobni za spavanje, kuća ima toplu vodu za tuširanje a svi podovi su prekriveni tepisima, što joj daje domaću atmosferu.

Frbežari su smješteni na manjoj visoravni okruženoj šumovitim obroncima. Cijela visoravan je ispunjena brežuljcima, od kojih su neki travnati, neki šumoviti, na nekima je samo poneko drvo, a ponegdje između trave viri i stijena. Na više mjesta mogu se naći prizori vrijedni objavlјivanja na razglednicama. Na jednom mjestu može se vidjeti travnata uvala okružena crno-

goričnom šumom, a na ulazu u taj »amfiteatar« stoje, poput stražara, dvije smreke. Sada znam zašto je Dragutin Hirc u svojoj knjizi o Gorskem kotaru, ovaj kraj nazvao *Hrvatska Švica*.

U ovom kraju i kuće su posebne. Vanjski zidovi većine kuća prekriveni su šindrom. Kažu domaći da je to zato što kiša ovdje pada gotovo vodoravno. Šindra toliko ne upija vlagu koliko bi je upijala žbuka. Vjerljivo pod utjecajem tako lijepih prirode, stanovnici i svoje okućnice drže veoma urednjima.

Strmim šumskim putem spuštamo se u Čabar. Prije ulaska u mjesto prelazi se preko groblja. Brrrr, jezivo, rekli bi mnogi. Na groblju se nalazi zanimljiva grobnica obitelji Paravić, koja je nekoć posjedovala cijelo ovo područje. U mjestu se nalazi utvrđeni dvor koji je sagradio Petar Zrinski. Nekoliko minuta od mjeseta nalazi se izvor Čabranke. Čabranka, zapravo, izvire na više mjesta iz kojih voda uz huk snažno izbjija. Nakon nekoliko metara potoci se ujedinjuju i tvore zajednički tok.

Izvor Čabranke jedna je od kontrolnih točaka Goranskog planinarskog puta (GPP). Pečat bi trebao biti u restoranu koji se nalazi u blizini izvo-

ra no, na žalost, restoran je zatvoren još prošlog proljeća a nigdje ne stoji obavijest gdje je pečat.

Vraćajući se u Tršće prolazimo kroz čuveni Parg kraj Čabra, svima poznato meteorološko motrilište. Iz Tršća se po strmoj skijaškoj stazi uspinjemo na vrh Rudnik (1011 m), koji je KT Hrvatske planinarske obilaznice. Na vrhu je lijepa livada i kutija sa žigom. S vrha se pruža lijep vidik na snijegom prekriveni slovenski Snežnik. U povratku nam se posrećilo, pa smo vidjeli čak i Kamniško sedlo. Nema veće sreće za planinara, nego kada ima priliku da uživaju u pogledu na udaljene vrhunce. A nakon toga, zadovoljstvo su upotpunili vrući gulaš, vino, pjesma i ples veselih članova PD »Šumar« u planinarskoj kući u Frbežarima kraj Tršća.

Sutradan, put nas vodi u zaselak Kraljev Vrh. Kod čuvara pečata saznamo da je ovu dionicu GPP-a nedavno prešla i skupina Nizozemaca. Od Kraljevog Vrha nastavljamo lijepim šumskim stazama prema Svetoj gori. Kroz drveće se nazire Risnjak, a pravi vidik će se otvoriti tek poslije. Na vrhu Svetе gore nalazi se crkva, a neposredno pod nje je vidikovac s kojeg se otvara impresivan vidik na dolinu Čabranke i brda na slovenskoj strani. Ima nešto magično što se budi u ljudima kada se suoči s ovakvim prizorima.

Nastavljamo dalje i nakon jednog strmog spusta i isto tako oštrog uspona stižemo u Hrib Skednare, gdje se u gostionici nalazi pečat. Znatiželja nas odvodi na uzvisinu kraj seoske crkve,

Tršće

foto: Jasna Kosović

Planinarska kuća »Frbežari« kod Tršća

koja nas oduševljava onime što smo priželjkivali. U nizu su pred nama stajali Risnjak, Snježnik, Guslica i Jelenc. Svi odreda su bili prekriveni snijegom te su se doimali poput sjedokosih djedova koji sjede, sunčaju se i smješkaju. Smješkali smo se i mi, sretni što možemo uživati gledajući ih.

Uslijedilo je spuštanje prema Kupi i zatim uzvodno pješačenje prema izvoru. Zaustavljeni smo se samo da se nagledamo bistre rijeke i njenih blagih i razigranih brzaka. Malo prije izvora priroda je zaštitila svoje blago. Strme litice ne dozvoljavaju da se hoda pored rijeke, pa su planinari prisiljeni visoko se penjati da bi u velikom luku zaobišli izvor i spustili se do njega s druge strane. Dobro je da je tako, jer bi inače već tu bio neki restoran ili bi tu nešto bilo izbetonirano. Ovako je priroda još netaknuta.

Ovamo se može doći samo pješice. Samo klupe i kutija sa žigom odaju raniju prisutnost čovjeka. Izvor nalikuje izvoru Kamačnika kraj Vrbovskog. Iz duboko usjećene uvale među strmim liticama voda mirno izlazi iz ponora jedinstveno zelene boje. Tišinu remeti samo šum vjetra i krik ptica visoko nad stijenama. Ostavljamo ovu netaknutu prirodu, ali je smještamo trajno u sjećanje. Nakon kratke strme uzbrdice stižemo do sela Razloga i kraja našeg izleta.

Bio je ovo moj šesti izlet u Gorski kotar. Sađa mogu mirno reći da su kameni alpski vrhunci lijepi, ali ja dajem prednost zelenim goranskim brdima. Izlet u Gorski kotar jednostavno ne može biti loš.

KROZ MUDNU DOL U GROBNIČKE ALPE

RADOJKA BRONIĆ, Zagreb

Odluka za planinarski izlet do Grobničkih Alpa, pala je nakon avanturističkog planinarenja po mjesecu površini na otoku Krku. Kako sam planinar s relativno malo planinarskog staža, razmišljam kako moram posjetiti još mnoga mjesta. Sljedeći izlet do Grobničkih Alpa ne smijem propustiti. Kupujem planinarski vodič i saznajem da je uspon kroz Mudnu dol prilično naporan. Razmišljam kako ovaj uspon nije za mene, no ipak ne odustajem.

Malo prije Rijeke, na Grobničkom polju skrećemo prema mjestu Čavle. Nedugo zatim ispred nas se iznad sjevernog ruba Grobničkog polja naglo uzdiže niz impozantnih planinskih vrhunaca. Taj dio planinskog masiva riječki planinari nazivaju Grobničke Alpe. Iako visinom zaostaju za pravim Alpama, s Grobničkog polja djeluju znatno više nego što ustvari jesu.

Cilj nam je uspon do planinarskog doma »Hahlići« (1112 m) i to kroz veličanstvenu jarugu kiklopskih dimenzija - Mudnu dol. Što je zapravo Mudna dol? To je jaruga koja je usječena kroz sklop krša i livada. Dugačka je oko od dva kilometra, počinje na visini od oko 300 metara, a završava na nekim 1000 metara.

Iz Podkilavca krećemo na osvajanje te divlje jaruge predvođeni iskusnim vodičem Milanom Poropatom. Prešavši tri manje suhe jaruge dolazimo na livadu s planinarskim orientacijskim stupom. Slijedeći markaciju, ulazimo u šumu, u čarobni svijet Mudne doli. Visoke litice sve se više približavaju jedna drugoj, a suho korito potoka Sušice sve je više razrovano i bogatiće glatkim oblucima. Kamene gromade zadviljuju oblikom i veličinom. No, Mudna dol je obrasla visokom šumom

hrasta medunca, crnog graba, crnog jasena i bukve. I životinjski svijet je navodno brojan; ima tu divokoza, srna, a i medo navrača, priča nam naš vodič. Čak je prilikom zadnjeg posjeta koritu imao priliku zateći se oči u oči s dva »medeka«. Na sreću, sve je dobro prošlo.

Nakon jednog sata hoda od ulaza u Mudnu dol dolazimo do prvog skoka. To je okomita litica (u biti slap kad ima vode). Visina joj je oko 10 metara. U nju se učvršćene željezne stube i sajla. Što sada? Strah je prisutan. Odluka pada, naprijed! To je prilika za »mini-alpinizam«.

Uspinjemo se u najljepši dio Mudne doli. Padine se približavaju na samo metar-dva. Tišina i polutama. Visoko gore mali komadići neba. Ta očaravajuća dionica završava na manjoj livadi obrubljenoj stoljetnim bukvama - odmorište koje se ne propušta. S livade vidimo u daljini divokeze kako spretno trče po strmmim obroncima.

U planinarski dom »Hahlići« stižemo nakon 5 sati hoda, gdje nas s toplim čajem dočekuje gostoljubivi domaćin Davor. Neki su produžili prema vrhu Vidlu.

U Mudnoj doli

foto: Ivan Lolić

Za povratak odabrali smo stazu preko Podplanine. Taj spust nije strm, te obiluje prekrasnim vidicima na Obruč, na poljane obrasle travom, te u daljini prema jugu na Riječki zaljev, otoke, Grobinštinu i Učku. Pred sam kraj puta hvata nas mrak, eto prilike za još jedno iskustvo: noćno planinarenje sa svjetilkama u ruci.

Na putu prema Zagrebu, sretna i zadovoljna razmišljam o ljepotama Grobničkih Alpi i o tome da nije bilo tako teško, te o sljedećem planinarskom izazovu koji nam sprema naše društvo.

Savjet za planinare početnike: ne nosite previše stvari u ruksaku, smo najnužnije; odvažite se i na teže staze - vidjet ćete da možete.

PO SNJEŽNIM NANOSIMA DO KUGINE KUĆE

TOMISLAV ČANIĆ, Gospic

Siječansko jutro u podvelebitskom priobalju, kakvo se samo poželjeti može. Na moru bonaca, a bome i na cesti, jer je sezona još daleko. Selo Čačići, tri kilometra od Cesarice prema Rijeci. Jedino mala privatna klaonica ima jednog radnika, a koze i ovce u ogoljenom kamenju traže poniku travku. Na samoj stazi susrećemo pastira koji nam se čudi kuda smo se uputili. Mogli biste se vi već u Radlovcu predomisliti, reći će nam na rastanku.

Već nakon tristo metara uspona po kozjoj stazici nailazimo na prve snježne nanose u zaklonjenim uvalama. Što god idemo više, sve su ljepši pogledi na more i otoke. Pratimo bijeli trag trajekta koji se približava Prizni.

Ljubopitljivi Mile, inače postariji gospički planinar gorštačkog izgleda, stalno nešto zapitkuje. Hoće znati za svaki vršić kako se zove, pa sam prisiljen i izmislići poneki naziv. Kako se približavamo Radlovcu, snijega je sve više. Pratimo svježe tragove vojničkih cipela, a uz njih i trage psa.

Kod posljednjeg prijevoja do Radlovca zastajemo - u prvi mah pomislih manje stado koza, kada ono šest srna. Kako su nas iznenadile srne, tako nas iznenadi i šapat iz udubine obližnje stijene koji nas upozorava da budemo tiši. Bio je to lovac s lovačkom puškom i karabinom. Kod prvi kuća u Radlovcu susrećemo dva lovaca, i ponadamo se da su srne pobjegle u smjeru Crne dulibe.

Polazimo dalje strmom padinom prema Premužićevoj stazi. Markacija nema, ali znamo put, koji nije nimalo ugodan za hodanje. Nabit od vjetra, snijeg je klizav, tako da nam ne bi zgorega bile dereze i cepin. Ipak, mi smo junaci iz Like!

Nakon pola sata »treniranja nožnih mišića« dolazimo do križanja putova, lijevo prema Alanu, desno »Premužićkom« prema Skorpovcu i Baškim Oštarijama, a ravno mi prema Smojverskim dulibama. Od tog mjesta nema više šale! Snijeg na mjestima

Pogled niz primorsku padinu Velebita

foto: Tomislav Čanić

i preko metra, tako da je hodanje do Smojverskih duliba prava pustolovina. Snijeg više nije čvrst, a gležnjače bi trebale biti do prepona.

Na čistini kroz Smojverske dulibe ipak je znatno lakše hodati jer su bura i vjetar odradili svoje. Zamišljam kako su nekad tu bile kuće, a ljudi koji su živjeli u velebitskim selima, po šest mjeseci nisu odlazili u civilizaciju (Cesaricu). Ujesen se kiselilo zelje, klale svinje, pobrali krumpiri i snabdjelo ostalim potrepštinama, tako da im ništa tu nije nedostajalo. Moglo se prezimeti, a u svibnju počinju poljodjelski radovi, ispaša blaga, pripremanje drva za sljedeću zimu i drugo.

Uspon do Smojverskog bila opet je nešto zahtjevniji. Propada se kroz snijeg, a noge sve umornije i teže. Konačno i Smojversko bilo, ali nastaje pitanje kako ga prijeći kada se nad njim nadvila snježna kapa od pet - šest metara visine. Tu su mi dobro došli skijaški štapovi s kojima se »nježno« ukopavam i ukoso pravim stazu za Milu.

Spuštanje prema Težakovcu ide kao pjesma. Sjeverna je strana, pa je snijeg čvrst i ne propadamo. Od veselja Mile potrči niza stranu, zajuri se i povremeno uhvati za bukvu da zakoči. U jednom trenutku uhvati se za neko trulo stablo i zajedno s njim poče kotrljati. Sreća da je bilo dosta bukava uz put, tako da ga je jedna morala zauzaviti. »Srića da pogodi šijom u bukvu«, reći će Mile, koji stvarno ima zavidno krupan vrat, a i glavu.

Od bila do puta koji vodi od Kugine kuće do podnožja Šatorine došli smo za svega 15 minuta. A onda, opet hod po mukama! Tu sam pogledao na sat i izračunao da smo hodali punih šest sati i koju minutu više. Na vrhu snježnog pokrivača zaledena kora, ali ispod nje snijeg do pojasa. Kad smo došli do iznad izvora Težakovca, da Milu ohrabrim rečem mu da je još petnaestak - dvadeset minuta. Da, toliko bi trebalo da nema snijega, ali u ovim uvjetima trebao nam je puni sat do Ku-

Na snijegu pred Kuginom kućom

foto: Tomislav Čanić

gine kuće. Pogledavam na sat i računam: trebalo nam je 7 sati i četvrt.

Od snijega koji je pao s krova i snježnog nanosa koji se stvorio na tom snijegu vidjelo se samo četrdesetak do pedesetak centimetara vrata i prozora. Sama pomisao da ćemo uskoro ložiti vatru i pristaviti juhu i čaj, dala nam je snage da rukama odgrćemo snijeg sve dok nismo došli do lopate, koju sam prošle jeseni ostavio uz vrata blagovaonice.

Poslije večere i lijeganja pod pokrivače, grobna tišina. I puhovi ovdje spavaju zimski san. Mile, kao čovjek kojeg ujutro rano budi žena, već oko šest sati, ustaje se i loži vatru, ali i tu i tamo poneku promrmlja. »Ajde, molim te, otiđi okidaj snijeg do drva. Treba ih donijeti za one koji će možda doći za koji dan«, rečem planinarskom prijatelju. Okrenuo sam se na drugu stranu, pokrio preko glave i odspavao još sat i pol, kada me je Mile probudio. Kad sam video da me već čeka i čaj i kava, odlučio sam da na ovakve izlete idem samo s ljudima koje žena rano budi!

Lijepo i sunčano vrijeme, dobro odmoreni i sama pomisao da ćemo se vraćati već proprćenim putem, ispunili su me osjećajem sreće i zadovoljstva. Još kada sam pogledao s jedne strane prekrasne konture Bačić kuka, a s druge slikovitu Šatorinu, osjećaju zadovoljstva nije bilo kraja.

Povratak istim putem trajao je puna dva sata manje.

IZLET NA RAVNU GORU I STRAHINJŠČICU

Ideja za izlet u Hrvatsko zagorje

JASNA KOSOVIĆ, Zagreb

Krajem listopada prošle godine seniori mojeg planinarskog društva krenuli su ne jednodnevni izlet na Ravnu goru. Polazimo s njima, jer je zbog nezgodnog javnog prijevoza planinarima iz Zagreba teško prići Ravnoj gori, pa vrijedi iskoristiti priliku. Vozimo se preko Lepoglave i Kamencice do putokaza za pl. kuću u selu Golubi.

Seniori nastavljaju kombijem po Predragovom putu, a Marijan i ja ćemo preko Babica. Velike Babice su brdo stožasta oblika, a Male Babice obližnja kamena barijera. Lijepo ih je vidjeti iz Goluba.

Markirani put se uspinje na sedlo između stožasta brda i kamene barijere i nastavlja šumom do planinarske kuće »Ravna gora«. Za uspon nam je trebalo 1:45 sati. Pred kućom su planinari mojeg društva, a ima i drugih. U domu ručaju učenici neke škole iz Varaždina i mi s njima. Svi se vraćaju isti dan kući, jedino Marijan i ja ostajemo. Volim dvodnevne izlete zbog ljepote večeri i jutara u planina. Osjećaji koji se tada ostvaruju prate me još dugo.

Želim obići meni nepoznati dio Ravne gore, a to su, osim Babica, stijene s križem na vrhu,

nazvane Velike pećine. Poslije ručka odlazimo preko najvišeg vrha s piramidom prema planinarskoj kući »Pusti duh«. Prije nje je raskrije planinarskih putova na koje s desna dolazi markacija od Vraca (tako piše na stablu), a mi se lijevo spuštamo u smjeru Trakošćana do zaseoka Šveci.

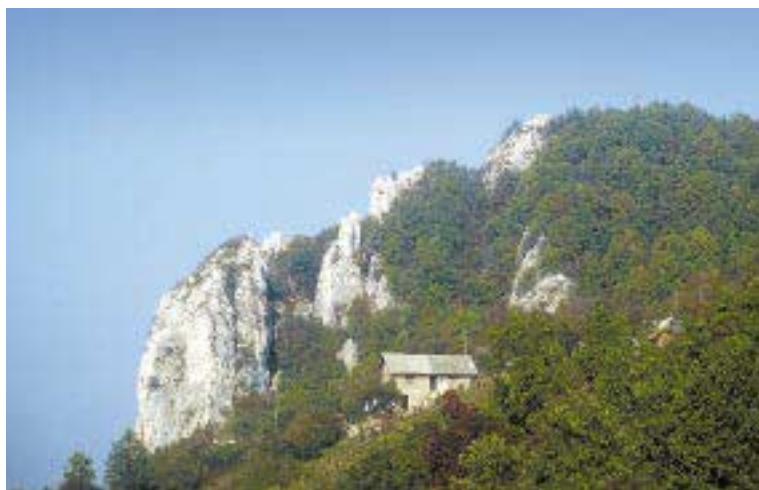
U zadnjoj bi kući trebao biti žig Velikih pećina, ali ga nema. Silazimo dalje pod stijene i tražimo prolaz kroz njih. U stijenama čujemo razgovor i uočavamo dvoje penjača na kamenom tornju. Markacija nas dovodi do stijene s klinovima i sajlorom. Iznenadena sam (čitaj zaprepaštena), jer se tako nešto ne spominje u vodiču Planinarskog puta po Ravnoj gori. Jedva sam prešla tu omanju trbušastu stijenu i bila sam zadovoljna, misleći da je težim usponima kraj. No klinova je još bilo u uskom prolazu među stijenama, a dugačka sajla pomaže pri usponu preko strmoga kamenog obronka. Već sam nekoliko puta bila na Ravnoj gori, ali mi nitko nije rekao da tu postoji takav planinarski raj.

Nakon izlaska iz stijena otvaraju se vidici. Prvo promatram stijene kroz koje sam prošla i

Trakošćan i Ravna gora

foto: Alan Čaplar

Velike pećine povrh sela Cvetlina

foto: Jasna Kosović

pronalažim na najudaljenijem tornju onaj par penjača. Vidim, još malo pa će biti na vrhu stijene. A onda gledam selo Cvetlin i dvije crkvice na brdu nad njim. Pogled mi luta preko zaselaka i Trakoščana do Strahinjšćice. Sjedimo kraj križa i uživamo u toplini jesenjeg sunca. Silazimo na drugu stranu do raskrižja markiranih putova s kojeg se može strmo uspeti na drugu stranu do »Pustog duha«. Mi nastavljamo ravno u smjeru zaseoka Šestana (tako piše na stablu). Želimo doći na Vraca (to je raskrižje šumskih cesta), pa markiranim putem na »Pusti duh«.

Polako se spuštamo, a brdo na suprotnoj strani je u suncu, obojeno u stotinu jesenjih boja. Na karti vidim da se brdo zove Ravna gora. To je greben usporedan s onim na kojem su planinarske kuće i najviši vrh s piramidom, a između njih prolazi Predragov put.

Prije Vraca tražimo desni markirani odvojak za »Pusti duh«, ali ga ne nalazimo. Nekoliko se vlaka odvaja u našem smjeru, pa odabiremo jednu. Vlaka se na kraju spusti na Predragov put, ali mi ne želimo njime, pa se uspinjemo bez puta. Izlazimo na markaciju u blizini vrha, baš iznad stijena zvanih Prsti. A na putu poslagani šarenii pa-

dabrani u nizu - čekaju da se otvore i lebde. Gledamo prve skakače, a onda nastavljamo prema »Pustom duhu«.

Kuća je već zatvorena, pa sjedamo na klupu okrenutu suncu i promatramo padobrance kako se spuštaju prema Trakoščanu. Nakon odmora krećemo prema kući »Ravna gora«, gdje ćemo noćiti. Iz znatiželje se još malo spuštamo u smjeru Vraca tražeći onu pravu vlaku koju prije nismo mogli pronaći.

Do kuće »Ravna gora« stižemo još za dana, pa se zabavljamo kuglanjem, a prije spavanja odlazimo na vidikovac zvan Balkon, s kojeg promatramo svjetla zaselaka pod nama. I dvorac Trakoščan je osvijetljen, ali svjetlo na vrhu Ivanšćice ne vidimo.

Sutradan namjeravamo u Krapinu na vlak, i to preko Strahinjšćice. Spuštamo se do Trakoščana (1:30 sati) i u motelu pijemo kavu. Nastavljamo markacijama Zagorskog planinarskog puta i uspinjemo u Šinkovica Šasku, niz zaselaka na grebenu iznad Trakoščana. Vidici se otvaraju na valovite brežuljke Zagorja, a iza nas se na Ravnoj gori dobro vidi »Pusti duh«. Prolazimo područjem vinograda s vikendicama, malo silazimo, malo se uspinjemo, i sve tako do Gornjeg Jesenja

Pogled na Strahinjšćicu s puta prema Gornjem Jesenju

(2:30 sati). Tuda prometuju autobusi za Zagreb, pa se može otud pristupiti Ravnoj gori.

Nakon odmora i osvježenja, nastavljamo put Strahinjsčice. Hodamo 15 minuta asfaltnom cestom u smjeru Krapine, a onda se odvajamo preko potočića. Uspinjemo se područjem slabih markacija kroz šikaru, pa livadom do ceste koja vodi prema kući na Strahinjsčici. Baš u velikom zavodu ceste zaustavlja se auto i mladić nas poziva da se povezemo s njim, što prihvaćamo. U autu je crveni padobran. Saznajemo da padobranci lete i sa stijene Dedeka iznad planinarske kuće.

Kuća je zatvorena iako je prekrasan dan, a oko nje dosta planinara i turista (onih s autom). Dok se odmaramo, prelijeće naš novi znanac i

maše nam. Spuštamo se strmim putem prema Krapini (svaki put kažem da je to zadnji put - radi strmine) kroz Strahinje do željezničke stanice Dolići, gdje hvatamo u 15:25 sati vlak za Zagreb.

Bio je to jedan od onih nezaboravnih izleta, a htjela sam samo skupiti dva žiga za Planinarski put po Ravnoj gori (Babice i Velike pećine), jer sam prije prošla ostali dio puta. Usput bih pozvala zaduženog za Planinarski put po Ravnoj gori iz PD »Ravna gora« da mi vrati moje žigove zajedno sa značkom planinarskog puta. Ne mogu ih zamoliti drugačije, jer im se ne može uputiti telefonski poziv - sve ide preko poštanskog pretinca 128.

LOV NA PLANINARSKI ŽIG

Crtice s planinarskih izleta (1)

BERNARDA HUZJAK, Zagreb

Trebaju li nam žigovi baš određene planine ili planinarskog doma? Naravno, što uopće piitate! Dajemo »bogatstvo« za te male zgodno oblikovane štambiljčice i njihov otisak u našim dnevnicima.

A što ako nema žiga? Strahota! Pomno ćemo pedalj po pedalj pretražiti teren, zaviriti u svaki kutak nije li se netko nestao poigrao »žiga u vreću«.

Našli smo žig! Huraaa! Ali - nema jastučića ni tinte! Jeste li sigurni!? Što ćemo sad? Dragec! Gdje je Dragec? Drageec! Spas. On sasvim sigurno uvijek ima jastučić. A ima li i tintu? Jastučić je nešto suh. »A tako sam ga dobro nasafao.« uvjerava nas Dragec. No, jastučić je i dalje suh. Ima li tko rakije, možda malo bilo kakvog alkohola? Nema. Zar su ovdje baš svi trezvenjaci? Na svakom našem izletu toliko je »lovaca na žigove« da se neminovno nađe nekakvo praktično i originalno rješenje.

Nema žiga!? Nikako ga ne možemo pronaći. Ništa zato. Slikat ćemo se. Na slici smiju biti samo četiri planinara. Mora se dobro vidjeti i

kakav prepoznatljiv objekt ili markacija. Namjestimo se, u rukama držimo i dnevnike u koje smo htjeli udariti žig, da se vidi svrha našega poziranja fotografu. Smiješak molim! A tko će nas slikati? Ima li uopće tko fotoaparat? Imaju mnogi, ali baš su ih danas ostavili doma. Ma ima ih i ovdje nekoliko. Ima, ali nikakve koristi od njih. Oni slikaju za dijače.

Idea! Pozovimo Komisiju za žigove na projekciju dijapositiva s naših izleta, lijepo ih ugostimo i neka nam ovjere da smo se zaista popeli na ovo nežigosano brdo.

Možemo zamoliti i Jožu da nas nacrtá. On uvijek nosi maleni blok i olovku, a o njegovu nenadmašnom talentu da i ne govorimo. Bilo bi to super! Svakako, bilo bi, samo je li Joža danas s nama na izletu?! Naravno, nije.

A što mislite o »joker-žigu«!? To bismo trebali ozbiljno razmotriti. Predlažem to kao najvažniju točku dnevnog reda za jedan od idućih sastanaka Upravnog odbora.

Slažete li se? Do tada je natječaj za najuspjelije tehničko rješenje »Jokera« otvoren!

GODINU DANA S PLANINAMA

KATARINA PERŠIĆ, Zagreb

Listopadsko sunce još tako darežljivo i toplo grije. Svojim zlatnim zrakama miluje lišće koje polako žuti, a onda zadršće i pada. List za listom tako prekriva naše puteljke i stazice sve više i više. Tako žurno pada kao da želi prekriti moje korake koji su tu nedavno prošli, na mojoj prvom planinarskom izletu. Bili su to moji prvi listopadski koraci u susret planinama. Gazila sam nesigurno, neizvjesno, čeznutljivo. Nisam ni sluтила što me očekuje, a moja radoznalost bila je velika i snažna.

A onda mi se dogodilo nešto veliko i prekrasno. Dogodila mi se ljubav. Čista, prava, otvorena ljubav prema planinama. Dugo je tinjala u meni. Godinama sam čekala priliku da krenem u susret planinama, željela sam ih pozdraviti, zagrliti. I već godinu dana traje, a postaje sve snažnija, jača. Sve u meni treperi i leprša od radosti, a priroda me prožima i vlada mojim bićem.

Ne mogu se kronološki sjetiti svojih izleta. Ne mogu ih poredati ni po važnosti ni po ljepoti. Svaki susret s bregovima obogatio je moju dušu, usrećio moje biće. Moj početak bila je Velika Planina prekrivena zlatnožutim plaštem, koji mu je podarila predivna listopadska šuma. Vjetar je njihao grane i skladao lagantu glazbu zajedno sa šuštanjem lišća i cvrkutanjem ptica. Poslije snježne bijele livade na Japetiću u prosincu. Divnu zimsku ljepotu i idilu uveličale su naše spontane pjesme što smo ih pjevajući spuštajući se nizbrdo veselim, laganim korakom. Stiglo je zatim proljeće, a s njim i nezaboravni izlet na Kozjak i Brač. Veseli, razdragani planinari i nesebična priroda, koja je bez ustezanja dala sve od sebe.

Zanosno smo promatrali Kozjak i njegove kamenite čari. More je neprestano vuklo pozornost na sebe. Uživali smo i uzdisali diveći se oblacima i nezaboravnim vidicima. Predivan

U Bijelim stijenama

foto: Tomislav Marković

Uskrs u prirodi s dragim ljudima. Blagoslovjen Uskrsni doručak na trajektu za Brač. Zar se može zamisliti i poželjeti nešto ljepše? Mnogobrojne fotografije podsjećaju nas na to. I nizali su se tako bezbrojni, nezaboravni izleti: Kopački rit, Bijele stijene, Kuna gora itd.

A tada, ono meni najljepše, najdraže. Predvih šest dana u Julijskim Alpama. Izlet izveden tako da bolje ne možeš zamisliti ni poželjeti. Opet ushićenja, radosni susreti s ljepotom pašnjaka, šuma, predivnih vrhova i pitomih dolina. Cvjetni aranžmani u kamenu, mirisni ljljani, karanfilčići, bijeli makovi, pružali su posebne čari i doživljaje. Duša i srce klicali su mi od radosti. Takvu raskoš i ljepotu koju mi je podarila priroda, do tada nisam doživjela.

Mnoge radosne trenutke pružili su mi planinari, donedavno nepoznati daleki ljudi, a sada tako dragi i bliski prijatelji. Kolika je sreća tek u tome! Mnoge šale i dogodovštine nasmijale su me do suza. Osjećam se kao nekad u đačkim dñima, danima djetinstva. Svi se slažemo, volimo, pomažemo međusobno.

Dogodila su se tu i velika predivna prijateljstva. Stisak ruke, osmijeh, lijepa riječ koja mi mnogo znači. Ponekad povjeravanja, pa razumijevanja kada i suza zablista u očima. Sve je to dio života, života kojem se radujem. Sretna sam zbog svih doživljenih izleta, a radujem se i svakom novom. Svaki on iznova u meni ostavi jedan dragulj koji čuvam duboko u srcu.

NAŠIH DVADESET PLANINARSKIH GODINA

MIRO LAY, Đakovo

Skupili smo se na Batinovici. Slabo znano, napušteno mjesto na Velebitu. Mjesto koje volim i kamo često svraćam. Tiho, zeleno i daleko od svijeta. Igor i ja s obiteljima, dva auta, dvije slobode. Hoćemo li? Navečer uz večeru, uz svjetlost svijeće, dogovor. Igor se rasputuje, pa pristaje.

Uspor

Nakon jutarnjeg divljenja našem prenoćištu, skupljanja šatora, izvlačenja iz automobila i malo rastezanja, brz doručak i duga, duga vožnja. Rijeka, Trst, Venecija, Milano, pa Gressoney St. Jean, naš cilj. Našli smo mali kamp u posljednji čas i teški dan je na kraju.

Prisjećamo se kako smo sutradan Igor i ja »požurili«, pa oko podne krenuli na žicu. Prvo još nekoliko kilometara užbrdo cestom do Gressoney la Trinite. Sjeverna Italija, lijep dan, sunce, visoko gore snijeg. Pogledi uprati u gorske vrhunce.

Žičara nas diže na 2672 metara, a onda po stijenama i snijegu za oko 4 sata stižemo do kuće Capanna Quintino Sella (3585 m). Gužva, priprema večere. Hoćemo li pansion ili noćenje s doručkom? Ha, nismo baš navikli.

foto: Miro Lay

Sjećam se: sjedim u žičari, uživam u krajolicima dok klizim prema visinama i onda, odjednom, nisam ponio štapove. O koje li nesreće, navikao sam na štapove, trebaju mi, kako ču bez njih? Cepin je cepin, ali štapovi su štapovi. Da se vratim? Ponovo platiti skupu žičaru? Ne bi bilo mudro. O ne, idemo dalje, naći ču valjda kakav štap oko doma, netko ga je odbacio, zaboravio. Možda. Valjda.

Osam je ujutro sljedećeg dana. Predivno, nema oblačka, sve plavo i bijelo, visoko smo, preko četiri tisuće. Hodam po uskom grebenu, tek toliko da stane dereza, s obje strane više stotina metara slobodnog prostora. Oprezno stavljam derezu pred derezu da ne zapnem za gležnjake, ispravke nema. U lijevoj ruci mi bijeli skijski štap, skoro nov, a u desnoj pola štapa. Našao sam taj bijedni par pored doma, u smeću, tiho se prikrao i moji su. Nemam baš idealnu ravnotežu, ali uz malo krivljenja i saginjanja uspijevam se snaći. Gmižem polako prema vrhu. Švicarske i talijanske skupine me pogledavaju sa smijehom, čuđenjem, raširenh usta. Samo vi gledajte!

Osam sati. I nakon skoro tri sata, vrh. Vrijeme prekrasno. Prvi kolovoza 2001. Castor - 4226 m. Talijansko-švicarska granica.

Točno prije dvadeset godina stajali smo, gotovo u čudu, na vrhu Kilimanjara. 1. kolovoza 1981. Prvi veliki, prvi daleki vrh. Od dvanaest, nas šestoro: Manda, Žuža, Mario, Žarko, Kišo i ja na vrhu. Sa suzom.

Dvadeset godina poslije stojim s Igorom na Castoru. Pogledom kružim i u meni buja zadovoljstvo. Neograničeno. Opet sam među svojima. Kao u crkvi bez krova. Osjećam ponovno taj planinski vjetar koji spaja zemlju s nebom. Koje li sreće! Tih dvadesetak godina, nakon otkrića, nakon prvih pogleda, kola ta opasna tajna mojim

Zimska idila

foto: Miro Lay

žilama. Kad je otkriješ, kad je spoznaš, s tog visokog motrišta, ostatak života mogao bi postati beznačajnim.

Još jednom okrećem se oko sebe. Prvi oblaci dižu se iz doline, vrijeme je. Koliko truda za ovaj kratki trenutak!

Poslije, u listopadu, skupili smo se na Zavilanu. Četrdesetak duša iz Đakova, Osijeka, Zagreba, Viškova... sjetili smo se kako je bilo prije dvadeset godina, kako je to izgledalo, kako smo se osjećali. Ostale su uspomene, toplina Antinih riječi, dobra večera, poneka žalost za onim što je prošlo, poneka želja što će nestati već sutra, umorni pogledi, tragovi dvadeset godina.

MAYA MAYA

VAŠ PARTNER U PRIRODI

O NAMA

Poduzeće posluje 15 godina u Sloveniji, a od 2000 i u Hrvatskoj. Jedno je od rijetkih na ovim prostorima sa licencom za proizvodnju iz najkvalitetnijih materijala u outdoor industriji.

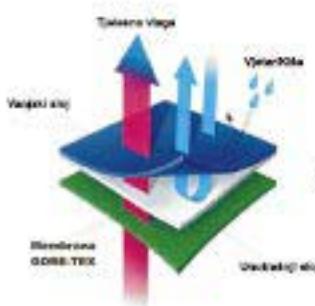
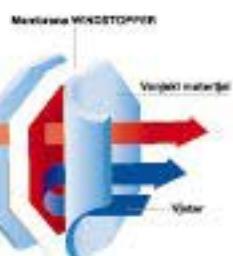

O kvaliteti naših proizvoda svjedoče brojni zadovoljni korisnici: planinarska društva, gorske službe spašavanja, poznati alpinisti (Stipe Božić, Viktor Grošelj, Andrej Humar...)

O MATERIJALIMA

Izuzetno lagana mikroporozna membrana WINDSTOPPER tjesno je spojena (u obliku laminata) s različitim vanjskim materijalima i/ili podlogama. Membrana potpuno zaustavlja vjetar, a njene mikroskopski male pore omogućuju nesmetano isparavanje znoja.

Ako vam treba 100%-tina vodootpornost i prozračnost, GORE-TEX je idealan izbor. Vrhunski proizvod poduzeća W.L. Gore je i nakon više desetljeća primjene najomiljeniji i najkvalitetniji u svim uvjetima.

O PROIZVODIMA

Vrijeme provedeno u prirodi je dragocjeno, a odjeća, obuća i oprema koju koristimo mora pružati osjećaj ugodnosti i zaštite u svim vremenskim prilikama.

WINDSTOPPER
JAKNE I PULOVERI

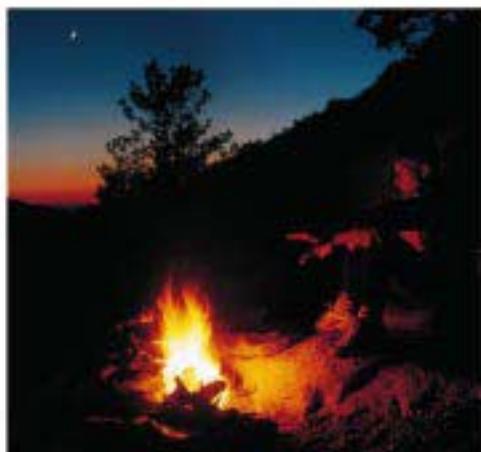
cipele, čarape, kratke hlače,
hlače, majice, košulje,
veste...

OPREMA ZA SPORT I SLOBODNO VRIJEME

GORE-TEX JAKNE
I HLAČE

5 modela
od 299,00 kn

8 modela
od 149,00 kn

12 modela
od 249,00 kn

- DODATNIH 5% POPUSTA UZ PREDOČENJE PLANINARSKE ISKAZNICE
- KARTICE, RATE, GOTOVINSKI POPUSTI
- SVAKI TJEDAN NOVI PROIZVOD PO AKCIJSKOJ CIJENI
- ZA ORGANIZIRANE KUPNJE (DRUŠTVA, GSS...)
- DODATNI POPUSTI!**

MAYA MAYA

ZAGREB, CENTAR KAPTOLO, NOVA VES 11
TEL/FAX: 01 4860 281
www.mayamaya.net
e-mail:mirsad@itu-zagreb.hr

»KOD KAPELE SVETE ANE...«

Marko Vukasović - skladatelj i planinar

VLADIMIR JAGARIĆ, Zagreb

Putovanje je danas moderna potreba... imade ih koji vole putovati pješice. Zašto baš pješice? Jer se tako najbolje vidi sve ono najljepše, jer se najbolje čuje sve ono što se inače nikako ne može čuti.

(M. Vukasović: Jednim dijelom Lijepe Naše)

Gotovo da i nema planinara koji nije čuo ili zapjevao samoborsku starogradsku popijevku »Kod kapele svete Ane«. Ovu popularnu, slobodno možemo reći planinarsku popijevku, koju neki smatraju narodnom pjesmom, napisao je još kao student Marko Vukasović, samoborsko-žumberački pjesnik, boem i tragična osoba.

Rodio se 1914. godine u Americi, u gradiću Leisering Pa. Roditelji su mu bili Žumberčani koji su prije početka Prvog svjetskog rata napustili rodni kraj. Nakon rata vratili su se u Žumberak, dok je mali Marko ostao kod djeda Rebića u Samoboru i tu završio pučku školu. Završivši klasičnu gimnaziju, putujući svaki dan u đačkom vagonu »Samoborčaka«, studirao je povijest umjetnosti na zagrebačkom Filozofskom fakultetu. U Samoboru je radio kao službenik u Hrvatskom radničkom savezu. Kao američki državljanin bio je sumnjiv policiji, pa su ga premjestili u Zemun koji je tada bio u sastavu NDH. Nesretno je poginuo prilikom bombardiranja Zemuna; imao je tada 30 godina. Pokopan je u zemunskoj zajedničkoj grobnici.

Raznovrstan je bio Markov talent, bavio se pjesništvom i novinarstvom, glazbom i kazalištem. Jedan je od vodećih kulturnih djelatnika Samobora 30-ih godina. Član je pjevačkog zbora »Jeka«, sportskih klubova »Croatia« i »Samobor«, član odbora MH - Samobor i redovni član HPD »Japetić«. U Zagreb je dolazio na sastanke »Društva Žumberčana«. Glavna mu je preokupacija bila kazalište, odnosno rad u »Skupini kazališnih dobrovoljaca« koja je djelovala u okviru »Jeke«.

Marko je bio redatelj, glumac i pisac igrokaza. Predstave su se izvodile na planinarskim

zabavama i za građanstvo, najčešće u dvorani »svratišta Lavice«. Napisao je Marko nekoliko scenskih djela, od kojih je najviše uspjeha imao šaljivi igrokaz »Samoborci u Alpama« (1934.). Nažalost, djelo je izgubljeno, nema ga u fundusu Samoborskog muzeja ni u knjižnom fondu NSB. Za »Društvo Žumberčana« napisao je igrokaz iz života Žumberčana »Naši ljudi« (1935.). Spjevalo je i uglazbio šlager u ritmu valcera »Uzmi ove ruže«, posvećene nesuđenoj ljubavi. Ovu starogradsku popijevku još uvijek rado zapjevaju stari Zagrepčani, a pogotovo Samoborci.

Osnovao je Marko i planinarski jazz-sastav (violina, gitara i harmonika) koji je sa svojom svirkom doprinosio vedrom raspoloženju na izletima i planinarskim priredbama. Ovaj zabavni glazbeni trio, u kojem je Marko svirao harmoniku, uputio se jednom na avanturističku planinarsko-turističko-glazbenu turneju. Putovali su od Zagreba do Karlovca vlakom a dalje sve pješice preko Slunja, Velebita do Jablanca i na povratak preko Oštarija i Karlovca do Samobora. Dogodovštine s puta opširno je opisao u feljtonu u 27 nastavaka objavljenom u »Samoboru« s naslovom »Jednim dijelom Lijepe Našek«.

Objavio je mnoge članke s raznim temama u »Žumberačkim novinama«, »Samoboru« (član uredništva) i drugim publikacijama. Objavio je raznovrsne radeove iz enigmatike. Kao pjesnik spjevalo je stotinjak pjesama o Samoboru, Žumberku, domovini, ljubavi i prirodi. Naslovi su nekih pjesama: »Dragom Samoboru«, »Na dolasu u Žumberak«, »Pjesma mladog Hrvata«.

Planinario je po Samoborskom gorju, najviše u društvu prijatelja Ivica Sudnika. Iz ljubavi spram prirode nastali su stihovi za njegovu poz-

KOD KAPELE SV. ANE

Pjesma i tango

riječi i glazba: Marko Vuksović

natu planinarsku koračnicu »Šoićeva kuća pod Lipovcem«, za koju je glazbu skladao Tonček Filipc. Posjećivao je i Žumberak, najčešće je dolazio u Stojdragu, rodno selo svojih roditelja. U Samoborskom muzeju čuva se list na kojem je Marko napisao pjesmu posvećenu Stojdragi i stojdraškom legendarnom župniku M. S. Trbojeviću. Na dva mesta na listu otisnut je žig: Hrvatsko planinarsko društvo - Stojdraga 520 m.

U stojdraškoj župnoj crkvi sv. Jurja 24. travnja 1994. održana je, uz nazočnost domaćih

ljudi, autoizletnika i planinara, svečana akademija povodom 80. godišnjice rođenja i 50. godišnjice tragične pogibije Marka Vukasovića. Akademija je ponovljena i u Samoboru. U nakladi NS Samobora 1955. godine izašla je zbirka njegove lirike. Knjiga nosi naslov »Kod kapele svete Ane«.

Svojim kulturnim i društvenim radom Marko Vukasović osigurao si je časno mjesto u samoborskoj i žumberačkoj, a i planinarskoj povijesti.

IVICA MARTINEK (1935.-2002.) POLA STOLJEĆA U PLANINARSKIM CIPELAMA

U minulih šest mjeseci Požega je izgubila četiri ugledna građanina, a HPD »Sokolovac« uzorna planinara. Poslije smrti Rudolfa Nedele, prof. Branislava Kempfa i Josipa Keče, iznenada je preminuo Ivica Martinek u svojoj 68. godini.

Školovao se u Požegi i Zagrebu. Do 1990. godine obavljao je odgovorne dužnosti u ondašnjim društveno-političkim organizacijama, pravosuđu i općinskoj upravi. Bio je sudac, jedno vrijeme i predsjednik Okružnog suda u Požegi te predsjednik Republičkog vijeća Suda za prekršaje u Zagrebu. Sudionik je Domovinskog rata u sastavu 123. brigade Hrvatske vojske.

Međutim, Ivica Martinek jedan je od najzaslužnijih za promicanje požeškog, slavonskog i hrvatskog planinarstva. Obnovitelj je i član »Sokolovca« od 12. veljače 1950. godine. Kao vješt govornik i organizator s lakoćom je animirao, okupljaо i predvodio planinarske kolege i sve druge ljubitelje prirode. U više od pola stoljeća djelovanja u planinarskoj, a jedno vrijeme i izviđačkoj organizaciji, obnašao je najrazličitije dužnosti. Prednjačio je kao graditelj planinarskih kuća, bio je vodič društvenih izleta, markacist, zaštitar prirode, voditelj planinarske škole... Jedan je od utemeljitelja popularne manifestacije slavonskih planinara i ljubi-

telja prirode, poznate pod imenom »Papučki jaglaci«.

Kao zaštitar prirode poznat je po izreci: »Cvijeće treba gledati, ne ubirati!«. Bio je uporan zagovornik da treba najprije obići najvažnije planinarske lokacije u domovini, a onda u inozemstvu. Bio je predsjednik »Sokolovca« od 1979. do 1989. godine, a 1987. godine biran je za potpredsjednika Planinarskog saveza Hrvatske. Ako mu išta možemo »prigovoriti«, to je što svoje ogromno iskustvo i brojne doživljaje s planinarskih pohoda nije zabilježio. Nositelj je svih najviših planinarskih priznanja, te Spomenice Domovinskog rata.

Iako je posljednjih godina imao zdravstvenih tegoba, druženje s planinom nije prekinuo, doslovno, do zadnjeg daha. Te nedjelje, 24. veljače 2002. godine, zajedno s planinarskim prijateljima boravio je na Trišnjici, njemu najdražem izletištu u Papuku. Došavši kući, preminuo je od srčanog udara. Jednostavno je iz ovog života odšetao u vječnost, slikovito rečeno, »u planinarskim cipelama«.

Ispratilo ga je mnoštvo prijatelja, suradnika i poznanika 28. veljače 2002. godine na požeškom groblju Sv. Ilike.

Ivan Jakovina

KARDINAL FRANJO KUHARIĆ I PLANINE

Kada je u ožujku ove godine preminuo dugogodišnji zagrebački nadbiskup i kardinal Franjo Kuharić, svećenik i planinar Tomislav Baričević poslao nam je niz slika i izvadaka iz kardinalovih pisama koje otkrivaaju njegovu dosad malo poznatu ljubav prema planinama. Čitatelje našeg časopisa posebno će zanimati bilješke o planinama, posebno Velebitu, kao i bilješke o planinarstvu kojim se i on - koliko su mu to obvezе dozvoljavale - s ljubavlju bavio.

Uredništvo

Na vrhu Svetog brda 1988. foto: Tomislav Baričević

Ja sam od djetinjstva volio planine. Zanimali su me vrhovi i razmišljao sam s onu stranu bregova. Želio sam biti planinski župnik, ali Providnost je drugačije vodila život.

(...) Rado se sjećam uspona na Velebitko Rujno kad smo se verali po onim golim stijenama. Što se Velebita tiče, bio sam i na Zavižanu. Uvijek sam imao više želja hodati po planinama nego sam ih mogao ostvariti. Bio sam i tri puta u Alpama s međimurskim svećenicima planinarkima. Planine su veličanstvene, vrhunci vuku u visine i približavaju Bogu Stvoritelju svih ljepota Božje prirode. Planinarenje je za mene sada prošlost. Sad mogu samo gledajući vrhunce u mislima se penjati na njih...

(...) Svaki planinar koji uživa u planinama na svoj je način čovjek molitve...

(iz pisma od 4. II. 1995.)

Uspon na Svetu brdo

foto: Tomislav Baričević

Mislio sam i na Velebit na planini Sv. Hijacinta na 2500 metara, gdje nas je donijela uspinjača. Ljepše je doći na vrhove vlastitim naporom.

(s razglednice upućene iz Kalifornije 18. XI. 1988.)

Ovdje nas brda podsjećaju na Velebit, ali nema našega mora. Velika je ovo zemlja i ima svojih ljepota, ali ipak Lijepa naša je najljepša.

(razglednicom iz Argentine, 27. listopada 1986.)

Kardinal Franjo Kuharić i Jakov Parić u Paklenici 1986.

Na Dušicama

foto: Tomislav Baričević

Za pjesmu o prirodnim izrazima Božjeg stvaranja potrebno je oko da vidi ljepotu i srce da je osjeti. Radi toga rado sam se s Vama uspinjao na Velebit. Sad mi više to ne bi bilo moguće. Vrhove na koje sam se penjao mogu sada gledati samo iz nizine...

(iz pisma od 21. travnja 1999.)

Volio sam uspone na Velebit koje ste i Vi tako voljeli i pjesnički doživljavali fotografirajući njegovo cvijeće i njegove stijene.

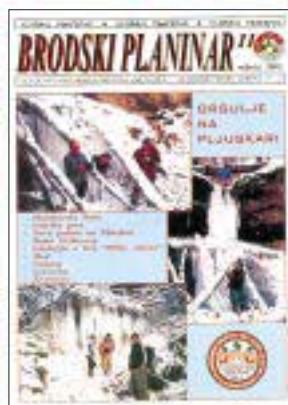
Gore i more su pravi odmor. Sada više ne bih mogao provoditi takav odmor. Dob i zdravstvene poteškoće čine svoje...

(iz pisma od 8. siječnja 2002., dva mjeseca prije smrti)

pripremio: Tomislav Baričević

BRODSKI PLANINAR 11

PD »Dilj gora« iz Slavonskog Broda izdalo je 11. broj svojeg glasila pod naslovom »Brodski planinar«. Međutim, taj je list mnogo više od glasila jednog društva; radi se o časopisu koji bi se zahvaljujući opsegu svojih tema i broju suradnika iz drugih slavonskih društava, mogao zvati i »Slavonski planinar«.

Na 44 stranice A4-formata ovog broja skupljen je niz zanimljivih priloga više od tridesetak suradnika. Gotovo uz svaki prilog nalazi se i barem jedna pjesma, tako da se časopis istodobno može smatrati i jedinstvenim planinarsko-pjesničkim zbornikom. Urednik je Josip Činkl, a ovaj se broj može nabaviti kod PD »Dilj gora«, Planinarska ulica bb, 35000 Sl. Brod ili na tel. 035/466-335.

Alan Čaplar

VODIČ I DNEVNIK PO PUTU »ANTE FRUA«

Pod naslovom »Poučni planinarsko-ekološki put Ante Frua« u Šibeniku je izdana zanimljiva knjižica o planinskom zaledu Šibenika, zapravo dnevnik i vodič po istoimenom putu. Posebno je zanimljivo istaknuti da je taj put, kao i ovaj vodič, ostvaren suradnjom HPD »Kamenar« s Osnovnom školom Petra Krešimira IV-a HRVATSKE PEHANJUJUĆE ZAŠTITU »KAMENAR«, Šibenik.

Dnevnik se može naručiti kod PD »Kamenar«, Težačka 98, 20000 Šibenik.

Alan Čaplar

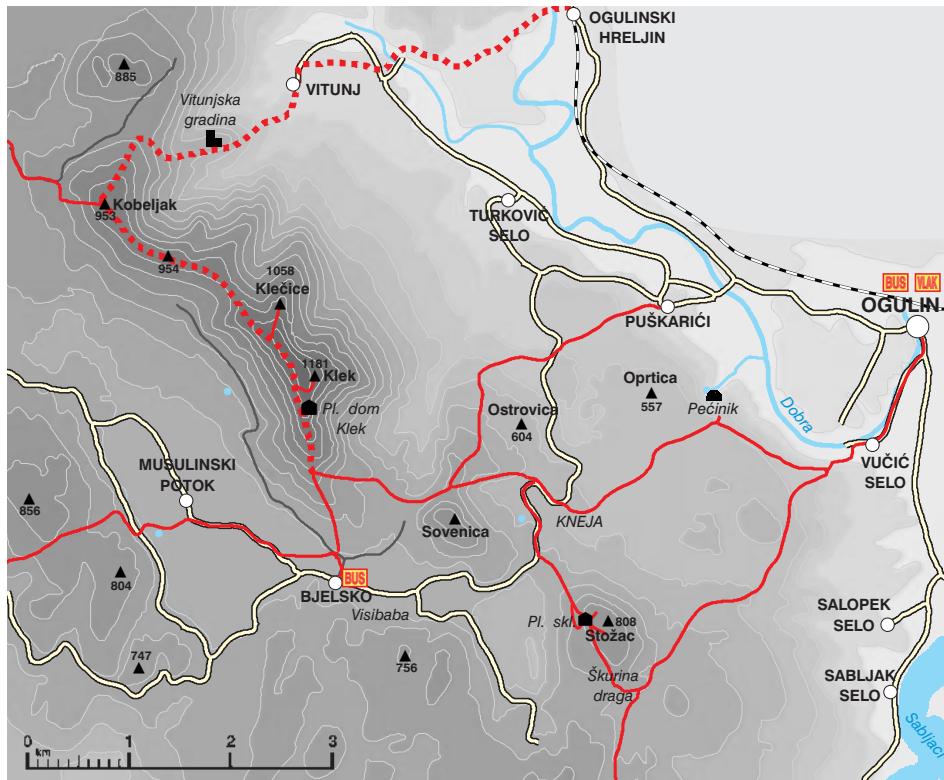
NOVOM MARKACIJOM IZ HRELJINA NA KLEK

Hreljin - Vitunj - Klek (5:30 h)

Prije nekoliko godina markacisti HPD »Zagreb-Matica« došli su na zamisao da markiraju novi prilazni put na Klek, odnosno spoj na Goranski planinarski put između Kamačnika (KT 40) i Kleka (KT 38). Ta je zamisao i ostvarena 2000. godine, kada je markiran put od željezničke stanice Hreljin Ogušinski do Kleka. Put prelazi preko dvije rijeke, prolazi kroz dva sela, ribogojilišta za uzgoj pastrva, Vitunjske gradine i spaja se jugozapadno od Kobeljaka na markirani put Kamačnik - Klek (ukupno 5:30 sati hoda).

Evo i detaljnijeg opisa tog puta: S vlaka treba sići na stanici Hreljin Ogušinski na pruzi Zagreb - Rijeka (staju putnički vlakovi). Odmah kod stanice izlazi se na

asfaltiranu cestu, kojom treba poći desno 150 m, te zatim ponovno desno putem za selo Brestovac, ispod željezničke pruge. Tu se nalazi most koji premošćuje rijeku Dobru. Nastavljamo kroz polje i selo Brestovac, gdje na kraju vikendaškog naselja skrećemo desno preko livada. Markacija nas vodi na kolni put kroz šumu Božidaricu do izlaska na rijeku Vitunjčicu (lijevo je objekt za uzgoj prvoklasne pastrve). Prelazimo most i dolazimo do ceste Turković Selo - Vitunj, desno cestom u Vitunj. Na samom izlazu iz sela kod zadnje kuće markacija skreće desno na zarastao put. Tu počinje uspon koji traje oko sat vremena do izlaska na prijevoj zvan Kosa. Prelazeći prijevoj šumskom vlakom, naila-

Pogled na Klek

foto: Zvonko Trdić

zimo na lovačko hranilište i stižemo do šumske ceste, kojom treba oko 1 km do križanja markiranog puta lijevo za Klek, desno za Kamačnik, dakle do markirane trase GPP-a.

Da se vratim malo unazad, negdje na sredini sela Vitunja, oko 300 m od puta vrijedi pogledati izvor rijeke Vitunjčice, a negdje na sredini uspona od sela Vi-

tunja, desno od markiranog puta zanimljivo je pogledati Vitunjsku gradinu, udaljenu oko 150 m od puta.

Recimo i nekoliko riječi o rijeci Dobri. Izvire ispod Skradskog vrha, teče kao mala rječica kroz naselja Gornju i Donju Dobru, a onda ulazi u crnogoričnu šumu i prati željezničku prugu. Točnije, pruga Rijeka - Zagreb provedena je kroz njezinu slikovitu dolinu, više je puta premošćuje i ide desnom i lijevom stranom rijeke kroz Moravice, Vrbovsko, Gomirje, Hreljin Okulinski. Prugu napušta kod Bedenjak mosta, prolazi kroz tzv. Vražji prolaz, te kod sela Vučića stvara umjetni jaz, koji je bio iskorišten za potrebe hidrocentrale. Na ulazu u grad Ogušin, Dobra čini stjenovito duboko korito i povire ispred Frankopanske kule u poznati »Đulin ponor«.

Milan Vučnović

PLANINARSKE OBILAZNICE U HRVATSKIM PLANINAMA

pripremio: TOMISLAV PAVLIN, Zagreb

Komisija za planinarske puteve HPS-a, uz brojne druge poslove, zadužena je za vođenje popisa hrvatskih planinarskih obilaznica. Dvama upitima koji su upućeni planinarskim društvima (15. 12. 2001. i 15. 1. 2002.), prikupljeni su najnoviji podaci, koje ovdje objavljujemo, jer će biti zanimljivi planinarskoj javnosti zbog brojnih novosti.

Nažalost, zbog sporosti nekih društava, za neke planinarske obilaznice za koje znamo da

postoje i »žive«, nisu prispjeli podaci. Komisija za planinarske puteve te obilaznice nije mogla staviti u popis niti u ime Hrvatskog planinarskog saveza odgovara za njihovo stanje.

Sve planinare molimo da nas o mogućim pogreškama ili promjenama na trasama registriranih obilaznica, izvijestite pismeno na HPS, Kozarčeva 22, 10000 Zagreb, ili faksom: 01/48-24-142.

POPIS HRVATSKIH PLANINARSKIH OBILAZNICA

<i>Br.</i>	<i>Ime obilaznice</i>	<i>Održavatelj</i>	<i>Obavijesti (telefon, adresa)</i>
1.	Zagorski pl. put	Međudruštveni savjet ZPP	Cvjetko Šoštarić, 042/781-390
2.	Karlovačka obilaznica	HPD »Dubovac«, Karlovac	Mladen Dijačić, 047/655-375
3.	Kružni pl. put »Kroz Samoborsko gorje« (Samoborska obilaznica)	HPD »Japetić«, Samobor	Zdenko Kristijan, 01/3362-886
4.	Pl. put Medvednicom	PD HPT »Sljeme«, Zagreb	Žarko Nikšić, 01/40-80-151 (posao)
5.	Pl. put »Dalmacija«	PK »Split«	Komisija za pl. obilaznice, 098/361-698
6.	Bilogorskim stazama	HPD »Bilogora«, Bjelovar	Duro Gustović, 043/231-025
7.	Kajbunščakov put	PD »Strahinjščica«, Krapina	Jeronim Ferček, 049/371-314
8.	Pl. put po Ravnoj gori	PD »Ravna gora«, Varaždin	Nenad Vadla, 042/215-074
9.	Kapeljski pl. put	HPD »Vihor« i »Kapela«	Vilena Kašuba, 01/33-64-927
10.	Jaskanski pl. put	HPD »Jastrebarsko«	HPD »Jastrebarsko«, pp 20, 10450 Jastrebarsko
11.	Dubovački pl. put	HPD »Dubovac«, Karlovac	Ivan Pernar, 047/611-612
12.	Goranski pl. put - 1. dionica	HPD »Zagreb-Matica«	Jasna Kosović, 01/46-49-584
13.	Pl. put »Velebno«	HPD »Zagreb-Matica«	Edo Hadžiselimović, 01/36-37-817
14.	Pl. put Konjščina-Ivanščica	HPD »Gradina«, Konjščina	Alojz Kranjec, 049/465-036
15.	Kružni put po Dilju	PD »Dilj gora«, Sl. Brod	Mijo Šoš, 035/265-439
16.	Goranski pl. put - 2. dionica	HPD »Zagreb-Matica«	Jasna Kosović, 01/46-49-584
17.	Goranski pl. put - 3. dionica	HPD »Zagreb-Matica«	Jasna Kosović, 01/46-49-584
18.	Međimurski pl. put	HPD »Železna Gora«, Čakovec	Zoran Marciuš, 040/390-329
19.	Pl. putevi Hahlića »Kroz Pakleno do Nebesa«	PD »Kamenjak«, Rijeka	Uroš Marčić, 051/218-583
20.	Pl. obilaznica »Osorščica«	PK »Osorščica«, M. Lošinj	Miroslav Kovačević, 051/237-244
21.	Ravnogorski pl. put	PD »Višnjevica«, Ravna Gora	Blažica Sveticki, 051/818-754
22.	Velebitska obilaznica	HPS, Komisija za pl. putove	Tomislav Pavlin, 01/6140-016
23.	Pl. put »Kolijevkom hrvatske državnostik«	HPD »Ante Bedalov«, Kaštel Kambelovac	Josip Pejša, 021/221-402
24.	50 vrhova za 50 g. Društva	HPD »Željezničar«, Zagreb	Damir Bajs, 01/4823-044
25.	Seniorski pl. put	HPD »Zagreb-Matica«	Edo Hadžiselimović, 01/3637-817
26.	Putovima Dobrinjštine	TZO Dobrinj-Šilo	Ana Gršković, 051/852-107 (posao)
27.	Hrvatska pl. obilaznica	HPS, Komisija za pl. putove	Bernard Margitić, 01/61-80-989
28.	Velebitski pl. put	HPS, Komisija za pl. putove	Tomislav Pavlin, 01/61-40-016
29.	Mrkopaljski pl. put	HPD »Bijele stijene«, Mrkopalj	Stanislav Horaček, 051/833-429
30.	Hrvatske pl. kuće	HPD »Željezničar«, Zagreb	Bernard Margitić, 01/6180-989
31.	Zagrebački romarski put	HPD »Stanko Kempny«, Zgb.	Jelena Grabovac, 098/505-083
32.	»Končarevac«	PD »Kamenjak«, Rijeka	PD »Kamenjak«, fax: 051/331-212
33.	40 vrhova za 40 g. Kamenjaka	PD »Kamenjak«, Rijeka	PD »Kamenjak«, fax: 051/331-212
34.	Osvajamo planinske vrhove za »Nagradu planine«	PD »Kamenjak«, Rijeka	PD »Kamenjak«, fax: 051/331-212
35.	»4 rijeke karlovačke«	HPD »Martinščak«, Karlovac	Antun Petrekanić, 047/413-886
36.	Kružni put po Moslavčkoj gori	PD »Yeti«, Kutina	Slavko Lupoglavlac, 098/333-301, 098/762-935

DAMIR BAJS

Ovih dana iz tiska izlazi vrijedna i praktična planinarska knjiga »Planinarske kuće u Hrvatskoj«. Radi se o sadržajnom priručniku koji obiljem korisnih podataka predstavlja sve planinarske domove, kuće i skloništa u hrvatskim planinama. Ne treba isticati koliko je truda potrebno da bi se za takvu knjigu prikupili, sortirali, uskladili i provjerili podaci znamo li da u Hrvatskoj ima više od stotinu planinarskih kuća. A upravo se toga posla prije nekoliko godina prihvatio Damir Bajs, jedan od najaktivnijih članova zagrebačkog »Željezničara«.

Damir Bajs rođio se 24. travnja 1955. u Zagrebu, gdje se školovao i 1979. godine diplomirao na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. Od 1983. zaposlen je u Hrvatskim željeznicama.

Prve prave planinarske korake napravio je u 28. godini, kada se 1983. učlanio u HPD »Zagreb-Matica«. Kao djelatnik HŽ-a, od 1984. godine član je HPD »Željezničar«. U tih dvadesetak godina planinarskog djelovanja, istakao se raznorodnim uspjesima u svim djelatnostima kojima se bavio, posebno na mjestima gdje je potrebno nešto organizirati, pokrenuti ili napraviti.

Tečaj za markaciste završio je 2000. godine, a 1988. godine seminar o zaštiti prirode, stekavši tako naziv »čuvav prirode planina«. Sudjelovao u više ekoloških akcija, posebno za spas Kamčnika te na čišćenjima Medvednice i Samoborskog gorja. Posebno se istaknuo kao vodič i organizator brojnih izleta, od zagrebačke okolice do izleta u Alpe.

U više mandata bio je član Upravnog odbora HPD »Željezničar«, a od 1994. do danas (osim 2000.) vodio je to društvo kao njegov predsjednik. Pokre-

nuo je i vodio niz društvenih djelatnosti kao što su uređenje društvenih prostorija u Trnjanskoj 5b, nabavka novog namještaja, kompjutorske opreme, dijaprojektna itd. Također, organizirao je i vodio obnovu doma »Željezničar« na Oštretu, koji je sada najljepše uređen planinarski dom u Samoborskom gorju.

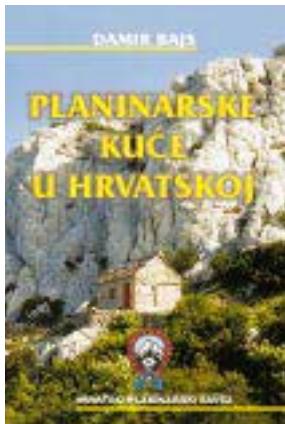
Kao ljubitelj i redovit obilaznik planinarskih obilaznica, pokrenuo je prigodnu planinarsku akciju »50 vrhova za 50 godina Željezničara«. Zajedno s Bernardom Margitićem pokrenuo je obilaznicu »Hrvatske planinarske kuće«. Usپoredno s tim prihvatio se i pripreme već spomenute knjige »Planinarske kuće u Hrvatskoj«.

Treba istaknuti da to nije njegov prvi publicistički pothvat. U povodu 50. obljetnice »Željezničara« uredio je prigodni zbornik, u biti izuzetno atraktivnu knjigu o planinarskom životu »Željezničara«. Preplatnik je našeg časopisa od 1988. godine, te je u njemu objavio više zapaženih članaka. Također, u izdanjima HŽ-a redovito propagira planinarstvo i ljepote hrvatskih planina.

Predmet osobnog zanimanja mu je planinarska fotografija. Snimio je više od 3500 dijapoza, te s njima održao desetke predavanja u više planinarskih društava. Obišao je 45 planinarskih obilaznica, uspeo se na 57 dvo i trotisućnjaka, te obišao više od 200 planinarskih kuća u Hrvatskoj, Sloveniji, Austriji, Italiji, Slovačkoj i Bugarskoj.

Za svoj neumoran planinarski rad primio je niz značajnih priznanja, između ostalog priznanja svojeg društva (1990., 1995., 1995. i 2000. god.), 1998. srebrni znak PSZ, 1997. brončani znak i 2000. godine zlatni znak HPS.

Alan Čaplar

SERIJAL PLANINARSKIH PREDAVANJA U KIC-u

U tjednu od 25. do 29. ožujka u Kulturno-informativnom centru u Zagrebu održan je serijal planinarskih predavanja povodom Međunarodne godine planina. Taj prvi dio bio je posvećen hrvatskim planinama, dok se najesen planira i serijal o planinama svijeta. Prvo predavanje »Iz hrvatskih planina« održao je Alan Čaplar, a slijedila su izuzetno zanimljiva predavanja Željka Poljaka »Velebit - najljepša hrvatska planina« i Darka Bakšića »Hrvatske planine iznutra«. Zanimanje publike za hrvatske planine potvrdila su i brojna pitanja upućena predavačima nakon predavanja.

Predavanja su organizirali Hrvatski planinarski savez i Kulturno-informativni centar kao jednu u nizu priredaba koje se održavaju u znaku 2002. kao Međunarodne godine planina.

Alan Čaplar

DOPUNA PRAVILA HRVATSKE PLANINARSKE OBILAZNICE

Komisija za planinarske puteve HPS početkom godine razmatrala je prijedloge brojnih obilaznika Hrvatske planinarske obilaznice i na sastanku 16. travnja 2002. donijela dopunu pravila i kontrolnih točaka

Za srebrnu značku HPO su izmijenjeni uvjeti, tako da je dovoljno obići 15 područja, a ukupan broj KT mora biti 50, od kojih jedna treba biti Dinara. Na taj način nije potrebno putovati u udaljena područja, već se srebrna značka može steći i redovitim planinarenjem u bližem gorju. Druga mogućnost za stjecanje srebrne značke je i dalje da obilaznik skupi potrebne žigove iz 20 područja i s 40 KT. Svatko sam može izabrati model koji mu više odgovara. Podsjecamo da je za dokaz posjet Dinari obavezna fotografija. Uvjeti za brončanu i zlatnu značku su ostali isti kao i za posebno priznanje. Uvedeno je Visoko priznanje HPO za planinare koji obiju 125 KT.

Umjesto Brajkovog vrha (10.3.) i Kalića (11.11.) mogu se obići obližnji Županj vrh i Korenski vrh. Na Visu se treba fotografirati uz kapelu sv. Duha u blizini vrha Huma, budući da sam vrh nije dostupan posjetiteljima. Kod Roga na Medvednici i Strahinjšćice su KT ostale iste ali su izmijenjeni nazivi. U domu na Lipi može se utisnuti žig s natpisom Rog ili Lipa.

Zdenko Kristijan

PROMJENA BROJA ŽIRO-RAČUNA HPS-a

U skladu s novim pravilima platnog prometa u Hrvatskoj, HPS je dobio novi broj žiro-računa. Umjesto dosadašnjeg broja 30102 -678-5535, za sve uplate upućene prema HPS-u, pa tako i pretplatu na »Hrvatski planinar«, treba koristiti novi broj žiro-računa:

2360000 – 1101495742

Preplatnike »Hrvatskog planinara« molimo da prime na znanje ovu promjenu, a one koji nisu uplatili pretplatu za 2002. da to učine odmah na novi broj žiro-računa. Također, sva planinarska društva molimo da evidentiraju navedenu promjenu. Novi broj žiro-računa od 25. užujka istaknut je i na svim službenim dopisima i računima. Sve račune primljene od HPS-a sa starim žiro računom, a koje još niste platili, molimo da uplatite na naš novi (gore navedeni) žiro račun.

JUBILARNI 20. »PAPUČKI JAGLACI«

Tradicionalni proljetni izlet slavonskih planinara »Papučki jaglaci«, održan je 17. ožujka uz nazočnost blizu 3000 sudionika. Tako je, na najbolji mogući način, obilježena 20. obljetnica te akcije. Ove godine se, uz požeške planinare, u organizaciju uključila i Java ustanova Park prirode Papuk, uz moto: »Čuvajmo Papuk i neka svaki planinar bude naš rendžer!«.

Uz brojnu mladež, studente Požeškog veleučilišta, pripadnike raznih udruga, mještane Velike, te ostale ljubitelje prirode i izletnike, organizatoru su se prijavile i skupine planinara iz Belišća, Čakovca, Daruvara, Đakova, Đurđenovca, Feričanaca, Našica, Nove Gradiške, Novske, Orahovice, Orašja (BiH), Osijeka, Pakrac, Pleternice, Siska, Slavonskog Broda, Varaždina (tri društva), Velike, Vinkovaca, Virovitice, Zagreba i Županje. Među njima je najmlađa sudionica bila Ana, kći planinarske obitelji Skukan iz Požege, koja je toga dana navršila osam mjeseci. Među planinarskim veteranima, najstariji bio je Osječanin Josip Muha (81).

Okupljene je pred planinarskim domom »Lapjak« u Velikoj pozdravio Antun Lovrić, predsjednik HPD »Sokolovac«, a zatim su skupine krenule stazama u pet smjerova prema vrhovima Papuka i ostalim planinarskim ciljevima. Uz ponudu promidžbenog materijala, planinarske publicistike i opreme, sudionici su mogli kupiti bedž akcije i za tu prigodu posebice etiketirane butelje kvalitetnog kutjevačkog vina. Prikupljeni su i potpisi protiv proizvodnje i uvoza genetski modificirane hrane, što je organizirala udruga ekoloških proizvođača i potrošača iz Požege. Ponuda hrane, uz povoljne cijene, organizirana je u domu požeških planinara u Velikoj.

Ivan Jakovina

Na putu prema vrhu Lapjaka

foto: D. Mirković

ODRŽANO 179. SAVJETOVANJE ZAGORSKOG PLANINARSKOG puta

179. savjetovanje Međudruštvenog savjeta ZPP-a održano je 10. ožujka u Lovačkom domu na Sušobregu kod Konjščine u organizaciji HPD »Gradina«, koje je slavilo 20. obljetnicu rada. Sudjelovali su predstavnici 15 planinarskih društava i HPS. Međudruštveni savjet je ponovno konstituiran za iduće četiri godine, a za predsjednicu je ponovno izabrana Božica Denona-Bambić. Nakon saslušanih izvješća o radu i novčanom poslovanju u prošloj godini, donesen je finansijski plan za ovu godinu i dogovorena suradnja društava u ostvarivanju već ranije usvojenog programa rada za ovu godinu. Također je dogovoren da Središnjica do idućeg savjetovanja 2. lipnja 2002., pripremi prijedlog novog Pravilnika ZPP-a.

Najboljim društvom ZPP-a proglašeno je HPD »Blagus« iz Blaguše, kojem će na Sletu planinara ZPP-a 15. lipnja na Medvednici biti uručen prijelazni pehar i prigodno priznanje.

Cvjetko Šoštarić

SEDMI MEMORIJAL GOSPIČKIH PLANINARA

Prvoga vikenda u veljači, u subotu 2. i nedjelju 3., održan je sedmi Memorijal »Planinarskim stazama pokojnog Ante Rukavine i Ante Vujnovića«. Kao i svake godine od 1994. kada je tragično poginuo dr. Ante Rukavina, jedan od najaktivnijih gospičkih planinara i planinarski pisac, memorijal je organiziralo HPD »Stanko Kempny« u suorganizaciji s HPD »Željzničar« iz Gospica.

Na Baškim Oštarijama sastalo se preko 70 planinara iz većeg broja društava iz cijele Hrvatske i počelo svoje dvodnevno druženje. Najveći broj planinara uputio se ispod Basače do Ravnog Dabre, dok je manji broj otišao na Ljubičko brdo i preko Medvjedeg kuka i Crnog Dabre u sami mrak stigao u Ravni Dabar. Na dva opasnija mesta između Ljubičkog brda i Medvjedeg kuka gospički planinari su postavili osiguranje, jer su ti prijelazi bili opasni zbog zaledena snijega i leda.

Drugoga dana sudionici su iz Ravnog Dabre preko Visibabe došli u Ledenik, gdje ih je čekao autobus i odvezao do crkve Sv. Nikole Tavelića u Trnovac na svetu misu za gospičke planinarske velikane. Nakon posjeta grobu Ante Vujnovića u Trnovcu i mise, planinari su posjetili u Gospicu grob dr. Ante Rukavine, gdje su mu se poklonili i zapalili svijeću.

Na prijedlog gospičkih planinara da se ubuduće memorijal održava u čast svih preminulih i poginulih gospičkih planinara, Tomislav Pavlin, predsjednik HPD »Stanko Kempny« i idejni začetnik memorijala, složio se i prihvatio prijedlog, budući da je u posljednjem desetljeću preminuo veći broj planinara koji su do posljednjeg dana bili vjerni i aktivni članovi društva. To se odnosi na Lovru Vrkljana, Ivana Popovića Belog, Darka Vukelića i druge.

Tomislav Čanić

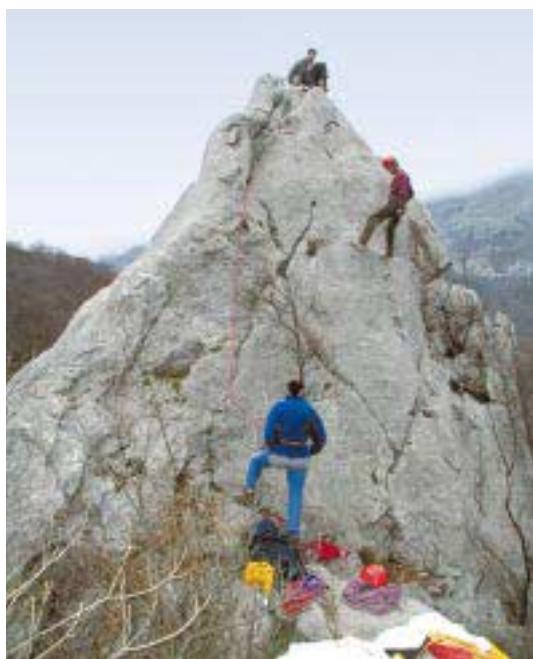
10. MOSORSKI MARATON

U subotu 6. travnja uspješno je održan 10. planinarski maraton po Mosoru, koji organizira HPD »Ante Bedalov« iz Kaštel Kambelovca. Na startu se pojavilo 57 planinara iz cijele Hrvatske. Pred njima je bio put od 37 km: Grlo Klis - Debelo brdo - Ljubljani - Veliki Kabal - Botajna - Kozik - Omiš. Na cilj u Omišu došlo je 47 planinara. Prvi je stigao Mate Protega iz šibenskog HPD »Sveti Mihovil«, kojem je trebalo 7 sati i 38 minuta. Drugi su kroz cilj prošli Ivica Matković (HPD »Ante Bedalov«, Kaštel Kambelovac) i Zvonimir Prosenjak (HPD »Pevec«, Koprivnica), treći Ante Ivanović i Tomislav Livaja (oba iz HPD »Ante Bedalov«) itd.

Ovaj teški i vrlo zahtjevni maraton preko svih vrhova Mosora prošao je i jedan dvanaestogodišnjak - Luka Marić, član HPD »Jelinak«, Trilj, uz pratnju svo- ga oca. Najstariji sudionik bio je Marin Banović (73 g, kojemu je ovo četvrti maraton. Planinari koji su najviše puta prošli ovaj maraton (9 puta) su Ante Ivanović i Josip Pejša iz Kaštel Kambelovca.

Maraton nema natjecateljski karakter, pa su svim sudionicima podijeljene prigodne majice donatora Ivana Kapetanovića. Na cilju u Omišu su članovi HPD »Imber-Mosor« dočekali maratonce toplim čajem, na čemu im zahvaljujemo. Posebna pohvala ide »himalaj-ki« Ani Mažar (HPD »Mosor«, Split), koja je pomogla mnogim planinarima na najtežim mjestima ovog maratona.

Josip Pejša

Vježbe vodiča u Paklenici

foto: Salvatore Milano

TEČAJ ZA VODIČE PRIPRAVNIKE U VELIKOJ PAKLENICI

Od 2. do 10. ožujka u planinarskom domu »Paklenica« održan je tečaj za vodiče pripravnike HPS. U ime Komisije za vodiče HPS tečaj je provela Stanica planinarskih vodiča Split kao stručni organizator, a Stanica planinarskih vodiča iz PD »Paklenica« Zadar kao domaćin.

Tečaj je polazilo 20-oro polaznika. Uvjet za po- hađanje tečaja bilo je da polaznici imaju 18 godina, za- vršenu planinarsku školu, dvogodišnji planinarski staž i preporuku matičnog društva.

Zahvaljujući izvrsnoj doma-ćinovoj organizaciji smještaja i prehrane, te prikladnim lokacijama za izvođenje vježbi, dinamika tečaja je prema programu školovanja Komisije za vodiče HPS potpuno ostvaren. Tome su posebice pridonijeli polaznici svojom zainteresiranošću i ozbiljnim pristupom u svladavanju predviđenog gradiva.

Veliko zanimanje pobudile su i vježbe penjanja i spuštanja po strmim terenima, transport unesrećenog planinara, te prinudno bivakiranje. Na kraju tečaja, izvedena je praktična pokazna vježba u kojoj su bili za- stupljeni elementi orientacije i kretanja po nemarkiranim putovima, izrada rukohvata prilikom prelaska potoka te izrada improvizirane nosiljke i transport un- esrećenog, a koju je snimala i ekipa HTV-a iz Zadra.

Oko planinarskog zemljovida u Paklenici

foto: Salvatore Milano

Nakon provjere stečenog znanja, ispitna komisija u sastavu D. Luš, M. Mužinić i G. Gabrić odlučila je da su naslov vodiča pripravnika zaslužili i dobili: Natalija Andačić, Marijan Buzov, Tihana Bilić, Mane Cvjetičanin, Martina Dubolnić, Jelena Grabovac, Zoran Hrnjak, Željko Kostić, Livio Kotlar, Josip Krpetić, Petra Maštrović, Jana Mijailović, Meri Opačić, Sanja Smodlaka, Nikolina Surač, Slavica Šindija i Dubravko Vitlov (članovi PD »Paklenica« iz Zadra), te Mirjana Ivasić (PD »Dubovac« iz Karlovca i Salvatore Milano (PK »Split«).

Instruktori i predavači na tečaju bili su Goran Gabrić, Mladen Mužinić, Mladen Japirko i dr. Hrvoje Vuković.

Goran Gabrić

ŠKOLA ZA PLANINARSKI PODMLADAK HPD »KOZJAK«

Od 21. veljače do 17. ožujka održana je škola za planinarski pomladak u HPD »Kozjak« u Kaštel Sućurcu. Zajedničkom suradnjom ostvarili su je HPD »Kozjak« i OŠ »Knez Mislav« iz Kaštel Sućurca, te Stanica planinarskih vodiča Split kao stručni organizator.

Polaznici ozrasta od 10 do 14 godina svladali su program HPS-a predviđen za školovanje planinarskog podmlatka. Teorijski dio nastave uz prikazivanje dijapozićiva odvijao se u osnovnoj školi, a praktični dio na Kozjaku. Na kraju škole je u okviru dvodnevног boravka na planinarskom domu »Putalj« provedeno i malo orijentacijsko natjecanje u kojem su polaznici pokazali snalažljivost u pronalaženju svih postavljenih kontrolnih točaka.

Iako je na početku škole bilo mnogo više polaznika odlučeno je da su temeljem redovitosti pohađanja, zalaganja i rezultata pismenog testa, školu uspješno završili: Marko Alajbeg, Matea Alfirević, Nikolina Brčić, Ana Jan, Mia Katić, Ivo Kurtović, Jadranka Kuzmanić, Davorka Ljubenkov, Lucija Petrić, Marija Pražen, Marija Sokol, Maja Spahović, Sanja Spahović, Željko Šamadan, Marin Trumbić i Ivor Visković.

Instruktori i predavači bili su Mladen Mužinić, Neven Svetec i Goran Gabrić iz Stanice planinarskih vodiča Split, te Mirjana Beram i dr. Dragan Barić iz Kaštel Sućurca. Poznavajući rad

s mlađim uzrastom, neophodnu pomoć su pružili nastavnici Marijana Sulje i Siniša Čeko.

Goran Gabrić

U ĐURĐEVCU OSNOVANO PD »BORIK«

Pod hrvatskim nebom osnovano je još jedno planinarsko društvo. U Podravini, u Đurđevcu osnovano je društvo koje je dobilo ime po obližnjoj šumi Boriku. Osnivačka skupština održana je u siječnju ove godine, te je za predsjednika izabran Đuro Petrović, a za potpredsjednika prof. Marijan Panić. Adresa novog PD »Borik« je: Antuna Radića 8, 48350 Đurđevac. Broj telefona za kontakt je 048/893-218 (kućni broj predsjednika). Društvo broji dvadeset i jednog člana. Poželimo mu mnogo sreće u radu, mnogo osvojenih vrhova, prijedenih planinarskih staza i akcija koje će planinarstvo još više obogatiti i popularizirati u ovom dijelu Lijepa naše.

Anto Lončarić

POHOD GORANSKIM PLANINARSKIM PUTOM

HPD »Zagreb-Matica« u nedjelju 9. lipnja priređuje pohod Goranskim planinarskim putom. Cilj mu je popularizacija malo poznatih ljepota Gorskih kotara, a zamišljeno je da se pohod održava svake godine na drugi dio GPP-a, obilazeći tako sve kutke Gorskih kotara i sve KT GPP-a.

Na prvom pohodu pješačit će se iz Severina na Kupi preko Lukovdola do lovačke kuće »Litorić« i sela Plemenitaša. Početak će biti u Severinu od 9 do 11 sati, a prigodni žig moći će se dobiti kod kuće »Litorić«. Na

trasi pohoda su dvije KT GPP-a: dvorac u Severinu (KT 1) i rodna kuća I. G. Kovačića (KT 2) u Lukovdolu. Iz Zagreba će biti organiziran autobusni prijevoz, a polasci autobusa iz Zagreba bit će između 7 i 9 sati. Organizatorica prijevoza je Dragica Jedvaj, tel. 29-10-482, a glavni izvršni organizator pohoda je Jasna Kosović, tel. 01/46-49-584. Sve informacije mogu se dobiti i u HPD »Zagreb-Matica« na tel. 01/48-10-833

Alan Čaplar

USPON NA PICO DE ANETO

U 41. godini svojeg postojanja, PD »Kamenjak«, osim brojnih izleta u riječku okolicu, planira i pohode u Pireneje i Dolomite.

Na pohod će se krenuti 22. svibnja, a povratak je planiran za 2. lipnja. Sam uspon na najviši vrh Pireneja, Pico de Aneto (3404 m) bit će izведен u dva dana. Na usponu, noćit će se u planinarskom domu »Renclusa«, odakle do vrha ima oko 5 i pol sati hoda. Planiran je posjet nacionalnom parku Ordesu, poznatom po slapovima, špiljama i prekrasnim vidicima. Posjetit će se i bisere španjolske povijesti, gradove Barcelonu, Madrid, Toledo, Sevillu, Granadu, Cordobu te Lisbon. Zainteresirani čitatelji mogu više informacija dobiti u PD »Kamenjak« utorkom i petkom od 18-20 h na telefon 051/331-212 ili na mobitel 091/51-43-222.

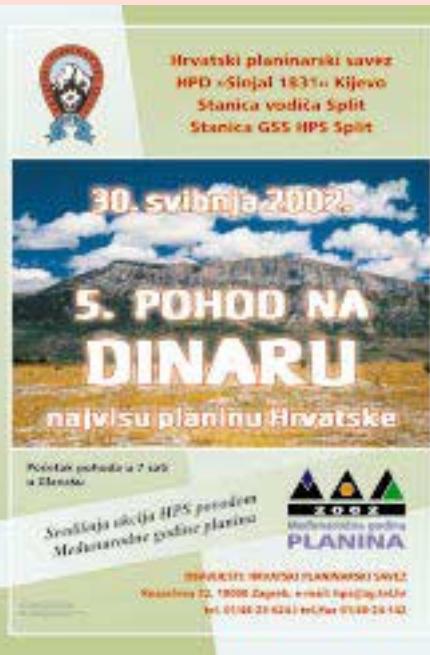
Mario Bogdanović

Lapis Plus d.o.o.
ZASTUPNIK Pro-luX
ZA RH BiH i SLO

BESPLATNI PROSPEKTI 01/4677015

www.lapis-plus.hr

POHOD NA DINARU

30. SVIBNJA

Peti put zaredom, 30. svibnja održat će se pohod na Dinaru, najviši vrh Hrvatske. Organiziraju ga Hrvatski planinarski savez, Hrvatsko planinarsko društvo »Sinjal 1831« iz Kijeva, Stanica vodiča Split i Stanica Gorske službe spašavanja HPS Split.

Početak pohoda je u 7 sati u selu Glavašu, odakle do vrha ima oko 4-5 sati hoda. Vođenje će osigurati Stanica vodiča Split.

Prijašnjih godina ovaj se pohod na Dinaru održavao povodom Dana državnosti, a ove je godine središnja akcija HPS-a u Međunarodnoj godini planina.

Plakat s osnovnim obavijestima već je izdan i poslan svim planinarskim društvima, a sve dodatne obavijesti o pohodu mogu se dobiti na telefone Hrvatskog planinarskog saveza, 01/48-24-142 i 01/48-23-624.

Alan Čaplar

IZ KALENDARA AKCIJA U SVIBNU I LIPNU

SVIBANJ

- 12. 5.** Dan splitskih planinara (Dubrava - Studenac), org.: PK »Split«, info: tel. 021/210-361 i 098/361-698
- 18. 5.** »**Kalnik 2002.**«, org.: HPD »Kalnik« Križevci, info: Edo Lješanin, tel. 043/887-246
- 19. 5.** **116 godina planinarstva na Lošinju**, org.: PD »Osorščica« Mali Lošinj, info: tel. 051/661-189 i 661-103 (Jadranka d.d.)
- 19. 5.** Tradicionalni uspon na Biokovo, org.: HPD »Biokovo« Makarska, info: Drago Erceg, tel. 021/616-142 i 098/225-852
- 19. 5.** Pješačenjem do zdravljia, org.: PD »Strilež« Crikvenica, info: 051/785-235 i 051/242-714
- 26. 5.** Dan HPD »Belecgrad«, pl. kuća »Belecgrad«, org. HPD »Belecgrad«
- 30. 5. - 2. 6.** USPON NA DINARU, org.: Hrvatski planinarski savez, info: tel. 01/48-24-142 i 01/48-23-624, e-mail: hps@zg.tel.hr
- 29. 5. - 2. 6.** Od Dinare do Čvrsnice, org.: HPD »Stanko Kempny« Zagreb, info: Tomislav Pavlin, tel. 01/ 61-40-016
- 30. - 31. 5.** Orientacijsko natjecanje »30. trofej Tuhobić«, PD »Tuhobić« Rijeka, info: tel. 051/218-781 i 051/437-817

LIPANJ

- 2. 6.** 8. susret planinara pjesnika, Sovsko jezero na Dilj gori, org: PD »Dilj gora« Slavonski Brod, info: Karlo Frančesko 035/410-338 i Josip Činkl, tel. 035/410-338
- 2. 6.** 180. savjetovanje ZPP-a na Ivančici, domaćin: HPD »Ivančica« Ivanec
- 8.-9. 6.** Skup ljubitelja Gorskog kotara »Dani bazge«, Javorova kosa, org: PD »Višnjevica« Ravna Gora, info: TU Ravna Gora, tel./fax. 051/818-351, e-mail: tzo-ravnaora@ri.hinet.hr
- 9. 6.** Susret planinara sjeverozapadne Hrvatske, Konjščina, povodom 20. obljetnice društva, org.: HPD »Gradina« Konjščina, info: Darko Domišljanović, info: 049/465-060 i Alojz Kraljeć, tel. 049/465-036
- 9. 6.** Dan PD »Naftaplin«, Risova jazbina, Medvednica, org.: PD »Naftaplin«, Zagreb, info: tel. 01/6301-742
- 9. 6.** Pohod Goranskim planinarskim putom, org.: HPD »Zagreb-Matica«, info: 01/48-10-833.

- 15. 6.** Otvorenje romarskog puta dv. Gaudenta na Lošinju, org.: PD »Osorščica« Mali Lošinj, info: tel. 051/661-189 i 661-103
- 15.-16. 6.** Proslava 50. obljetnice HPD »Milengrad«, org.: HPD »Milengrad« Budinčina, info: tel. 049/479-327
- 15.-30. 6.** »Velebit 2002« - obilazak uzduž cijelog Velebita, org. HPD »Željezničar«, Zagreb, info: tel. 01/37-82-597 (utorkom navečer)
- 16. 6.** Slet planinara ZPP-a i proslava 50. obljetnice HPD »Lipa« Sesvete
- 23. 6.** 50. obljetnica HPD »Milengrad« na Pokojcu, org. HPD »Milengrad« Budinčina
- 25. 6.** Dan državnosti, org. Grad Kaštela i PD »Malačka-Donja Kaštela«, info: Ivan Burilović, tel. 021/233-016 i 091/ 527-33-20
- 29. - 30. 6.: 12. obljetnica Mrkopaljskog planinarskog puta**, org. HPD »Bijele stijene« Mrkopalj, info: tel. i fax. 051/830-393, e-mail: stanislav.horacek@hi.hinet.hr
- 30. 6.** Ivanje na Ivančici, org: HPD »Ivančica« Ivanec, info: tel./fax. 042/781-390
- ??.** 6. »U susret zdravlju«, Lepoglava - Ravna gora, org.: PD »Pusti duh« Lepoglava, info: Dalmir Kužir, tel. 098/806-370

Nehajška 61 - Zagreb
tel 01/363 88 40 • e-mail: vmd@open.hr

AVIO KARTE ZA VAŠE EKSPEDICIJE

Organiziramo za vas u 2002

KORZIKA	5-16. lipnja
ELBRUS - 5462 m	5-19. srpnja
LEDENJAČKI TEČAJ	srpanj
PEAK LENJIN - 7125 m	kovozi
KILIMANJARO - 5985 m	rujan

Za detaljne programe

nazovite, pišite, navratite... ili
posjetite www.vmd.hr

Organizator putovanja i vodič:
VLADIMIR MESARIĆ DADO

instruktor alpinizma, instruktor Gorske službe
spašavanja i gorski vodič s medunarodnom licencom

Velebitska degenija, foto: Tomislav Marković

PANTONE® COLORS

CHROMOS dd **CHROMOS**
Tvrnica grafičkih boja Samobor - Hrvatska Printing Ink Factory Samobor - Croatia

hands
free
lighting

DISTRIBUTER ZA HRVATSKU: »HIMALAYA SPORT« d.o.o.
Vrazova 8c, 42000 Varaždin, Tel./fax: 042/313-701
e-mail: himalaya-sport@email.hinet.hr

